

Risikovurdering 2020 - 2023

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Horten kommune

Om Vestfold og Telemark revisjon IKS

Vestfold og Telemark revisjon IKS (VTR) ble stiftet i 2019 av fylkeskommunen og alle kommunene i Vestfold og Telemark fylke. Selskapet er en videreføring av Telemark kommunerevisjon IKS og Vestfold kommunerevisjon. VTR utfører revisjon og andre tjenester for våre eiere og andre kommunale/fylkeskommunale aktører.

VTRs ansatte har bred erfaring med eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. De har samfunnsfaglig, økonomisk og juridisk utdanning på mastergradsnivå, og har god kompetanse innen offentlig forvaltning.

Du kan lese mer på vårt nettsted vtrevisjon.no.

Innhold

1	Innledning.....	3
1.1	Bakgrunn – kontrollutvalgets bestilling	3
1.2	Hva er forvaltningsrevisjon	3
1.3	Hva er eierskapskontroll?	4
1.4	Avtale om forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	4
1.5	Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller 2016-2019	4
2	Om risiko- og vesentlighetsvurderingen	6
3	Om Horten kommune.....	8
4	Lokaldemokrati og virksomhetsstyring	12
4.1	Lokaldemokrati	12
4.2	Kommunedirektørens virksomhetsstyring	14
4.3	Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet	23
4.4	Myndighetsutøvelse - kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet	59
4.5	Samfunnssikkerhet og bærekraft	63
5	Risikovurdering - eierskap	68
5.1	Eierskap i Horten kommune	68
5.2	Utøvelse av eierskap - risiko	69
5.3	Forvaltningsrevisjon i selskap	70
5.4	Aktuelle tema for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap	71
6	Oppsummering.....	73
	Vedlegg: Oversikt over kommunens eierskap i selskaper m.v.....	77

1 Innledning

1.1 Bakgrunn – kontrollutvalgets bestilling

Kontrollutvalget skal utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, og skal påse at det blir utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i kommunen.¹

- **Plan for forvaltningsrevisjon** skal vise på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal dekke både kommunens virksomhet og den virksomheten som utøves i kommunens selskaper.
- **Plan for eierskapskontroll** skal vise hvilke eierskapskontroller som skal utføres. Planen skal dekke utøvelsen av kommunens eierskap i de selskap kommunen har eierinteresser i.

Kommunestyret selv skal vedta planene. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.

Planene skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunens virksomhet og eierskap, og av virksomheten i kommunens selskaper.

Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er utarbeidet av Vestfold og Telemark revisjon IKS (VTR) på oppdrag fra kontrollutvalget i Horten kommune, jf. sak 30/19 og 31/19, begge behandlet i kontrollutvalgets møte den 6.11.2019. Vurderingen av behovet for forvaltningsrevisjon framgår av kapittel 4, og vurderingen knyttet til eierskapskontroll framgår av kapittel 5.

1.2 Hva er forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en av kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver.

Forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, jf. kommuneloven § 23-3. Undersøkelsene rettes mot kommunen

---

¹ Jf. kommuneloven §§ 23-2, 23-3 og 23-4.

og mot kommunens selskaper. Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i samsvar med god kommunal revisjonsskikk.

Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget:

- bidra til kommunens egenkontroll
- synliggjøre muligheter til økt produktivitet og måloppnåelse
- bringe fram styringsinformasjon til kommunens beslutningstakere
- bidra til læring og forbedring i kommunen organisasjon og i kommunens selskaper

1.3 Hva er eierskapskontroll?

Eierskapskontroll er en kontroll av om kommunens eierskap i selskap utøves i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroll skal utføres i samsvar med god kommunal revisjonsskikk.

1.4 Avtale om forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er omtalt i selskapsavtalen for VTR IKS og er regulert i avtale om revisjonstjenester mellom Horten kommune og VTR IKS. Basert på dette, kan VTR levere 8-9 rapporter til forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til Horten kommune fordelt over fire år. Antallet rapporter bygger på et stipulert anslag, og avhenger tema og innretning på undersøkelsene. Kommunestyret/kontrollutvalget² kan endre planen innenfor ressursrammen gjennom hele planperioden. Dersom kommunen ønsker flere eller mer omfattende forvaltningsrevisjoner eller eierskapskontroller kan det avtales særskilt.

1.5 Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller 2016-2019

I Horten kommune er følgende forvaltningsrevisjoner (inkludert forvaltningsrevisjon i selskap) gjennomført i perioden 2016-2019:

- Gjennomgang av lønnssystemet i Horten kommune

---

² Forutsatt at kommunestyret har delegert myndigheten

- Gjennomgang av barneverntjenesten
- Vedlikehold av kommunale bygg
- Byggesaksbehandling
- Skolehelsetjenesten i et tverrfaglig perspektiv
- Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS

2 Om risiko- og vesentlighetsvurderingen

Risiko og vesentlighet

Risiko handler om

- hva som kan gå galt,
- hvor sannsynlig det er at noe går galt, og
- hva som er konsekvensen.

Vesentlighet i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vurderes ut fra hvor alvorlig den enkelte risikofaktor/konsekvens er i forhold til kommunens eller selskapets måloppnåelse.

Vi vurderer vesentligheten i lys av flere perspektiver:

- kommunens samfunnsoppdrag - hensynet til lokaldemokrati, politiske prioriteringer, innbyggerdeltakelse, tillit og bærekraft
- kommunens brukere/innbyggere – tjenesteyting og myndighetsutøvelse som angår mange eller som er av stor betydning for dem det gjelder
- økonomiske interesser/økonomisk betydning

Plan for forvaltningsrevisjon skal dekke kommunens virksomhet, herunder kommunale foretak, oppgavefelleskap og vertskommuneordninger, samt virksomheten i kommunens selskaper.

Vi har tatt utgangspunkt i kommunelovens formålsparagraf, kommunedirektørens internkontrollansvar³ og virkeområdet for forvaltningsrevisjon⁴. Vi fokuserer derfor på følgende tema i risikovurderingen:

- Ligger forholdene til rette for et funksjonsdyktig folkestyre?
- Har kommunedirektøren tiltak for virksomhetsstyring og betryggende kontroll?
- Blir regelverk, rettssikkerhet, kvalitet og effektivitet ivaretatt i myndighetsutøvelse og tjenesteyting?

---

³ Kommuneloven §§ 1 og 31-3

⁴ Kommuneloven § 23-3

- Legger kommunen til rette for en bærekraftig utvikling?
- Utøves virksomheten i kommunens selskap i tråd med gjeldende regler og vedtak?

Plan for eierskapskontroll skal vise hvordan kontrollutvalget vil påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv.

Vi vurderer om det er risiko for at kommunens eierskap ikke utøves i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Metode

For å kartlegge og vurdere risiko i Horten kommune har vi innhentet og gjennomgått følgende informasjon:

- relevant regelverk og nasjonale føringer for kommunene
- kommunens økonomiplan, årsrapporter, planstrategi og annen styringsdokumentasjon
- analyse av nøkkeltall fra KOSTRA og annet statistisk materiale
- kommunens internkontroll
- overordnet informasjon om selskaper som kommunen har eierinteresser i (formål, årsmeldinger)
- tilsynsvirksomhet rettet mot kommunen og kommunens selskap (tilsynsrapporter, tilsynsplaner og klagesaksbehandling)
- annen dokumentasjon som gir grunnlag til å vurdere risiko knyttet til kommunens virksomhet
- spørreundersøkelse til kommunalsjefens ledergruppe, politiske gruppeledere og hovedutvalgsledere

I KOSTRA-analysen bruker vi tall for kommunen for perioden 2017 – 2018. Vi sammenligner kommunen med sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet utenom Oslo. I KOSTRA er kommunene gruppert ut fra størrelse, kostnader og inntekter.

Vi bygger også på revisjonens egne erfaringer og kunnskap om kommunen, og på tidligere forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Vi har vært i møte med ordfører, kommunedirektør og kommunalsjef administrasjon (som også er kommunalsjefens stedfortreder) for å få deres innspill.

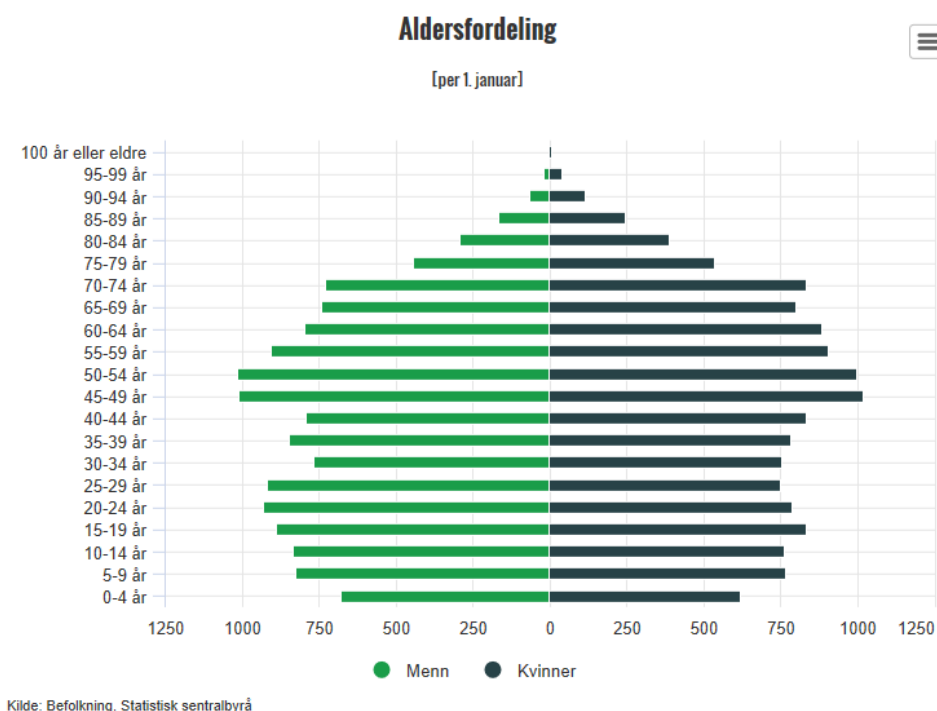

3 Om Horten kommune

Demografi

Horten kommune grenser til Tønsberg i sør og vest og til Oslofjorden i nord og øst. Kommunen har i øst omkring 40 km kystlinje mot Oslofjorden, med kyststi og flere store friområder. Horten kommune innbefatter byene Horten og Åsgårdstrand, samt tettstedene Nykirke og Skoppum. Kommunen innbefatter også en rekke øyer, blant dem: Bastøy, Løvøya, Mellomøya, Østøya og Vealøs. Horten var den eneste kommunen i daværende Vestfold fylke som ikke ble slått sammen med andre kommuner i forbindelse med kommunereformen. Kommunens areal er ca. 71 km², og med det Vestfold og Telemark fylkes minste kommune målt i areal.

Horten kommune hadde per 3. kvartal 2019 27 333 innbyggere. Folketall etter kjønn og alder er fordelt som følger:

Figur 1 – Folketall etter kjønn og alder

Analyser fra SSB tilsier at Horten kommune vil ha en vesentlig økning av eldre innbyggere i løpet av de nærmeste årene. Antallet øvrige innbyggere vil forbli tilnærmet uendret i et langsiktig perspektiv.

	2019	2025	2030	2035	2040
0-17 år	5489	5458	5421	5514	5679
18-49 år	10918	10962	11314	11440	11324
50-66 år	6138	6624	6535	6368	6305
67-79 år	3451	3801	3945	4368	4726
80-89 år	1092	1381	1824	2024	2161
90 år og eldre	246	282	335	454	624

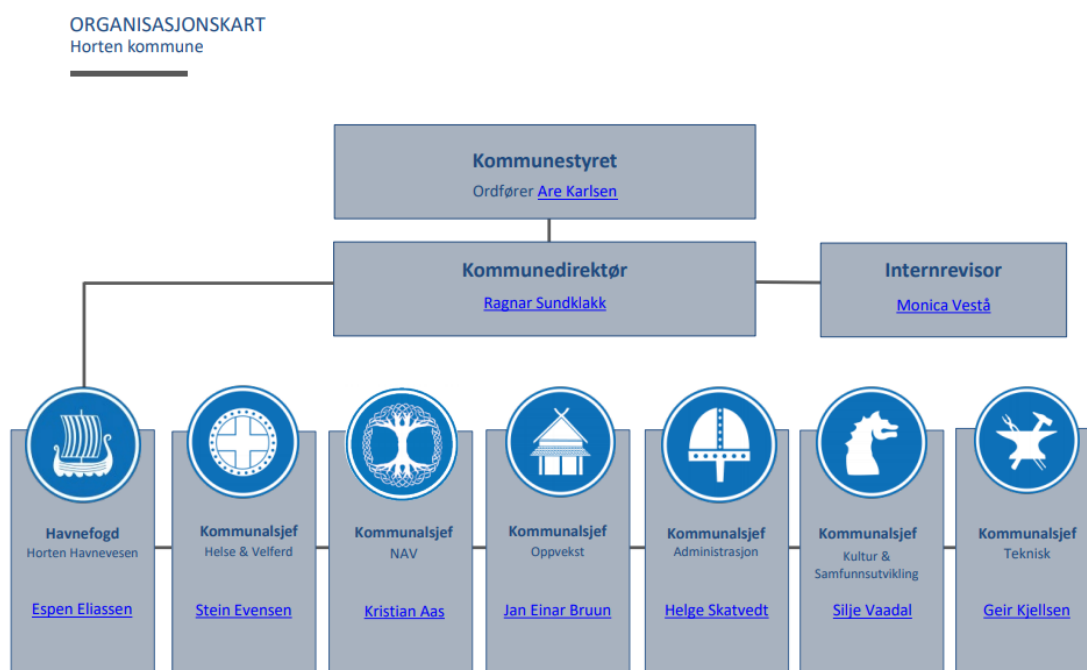
Tabell 2: Befolkningen i Horten fordelt på alder i 2019 og framskrivninger av befolkningsutviklingen i perioden 2025-2040 (SSB sitt hovedalternativ)

Horten kommune planlegger for en ganske svak befolkningsvekst, lavere antall barn i førskole- og skolealder og en sterk økning i antall eldre.

Sosiale forskjeller er en utfordring i Horten. Dette viser seg blant annet i inntektsulikhet, andelen barn som bor i husholdninger med lav inntekt, andelen registrerte arbeidsledige og frafall fra videregående skole.

Kommunens organisasjon

Horten kommune styres på tre nivå, med kommunedirektør, kommunalsjef og enhets-/seksjonsledere. Kommunedirektørens myndighet er delegert fra kommunestyret.

Figur 3 - Organisasjonskart – Horten kommune per januar 2020

Horten kommune er Hortens største arbeidsplass med ca. 2300 ansatte, fordelt på ca. 1800 årsverk. Det er 72 ansatte i kommunens administrasjon.

Kommunale foretak

Horten kommune har et kommunalt foretak, Horten Medisinske senter. Foretaket er i prosess for avvikling.

Interkommunale oppgavefelleskap og vertskommuneordninger⁵

I kommunens 2019 regnskap er Bakkeåsen skole nevnt som eneste interkommunale samarbeid.

Økonomi – KOSTRA – Nøkkeltall⁶

Fra Horten kommunes økonomiplan for 2020-2023 går det frem at kommunen p.t. har tre handlingsregler:

- Kommunen skal til enhver tid ha et disposisjonsfond på mellom 5% og 10% av disponible frie inntekter
- Kommunen skal ikke bruke mer enn 7,5% av sine disponible frie inntekter til å betjene renter og avdrag
- Kommunen skal benytte 10 millioner kroner av sine frie inntekter til å redusere låneopptak i investeringsbudsjettet

I økonomiplanen for 2020-2023 foreslås å videreføre de to første handlingsreglene, men kommundirektøren forslår å avvikle den siste handlingsregelen. Dette skyldes presset i driftsbudsjettet, og det foreslås å benytte disse midlene til kommunal tjenesteproduksjon i året som kommer.

---

⁵ Dette er den nye betegnelsen på § 27-samarbeid, jf. gammel kommunelov § 27. Kommunene må etter gjeldende kommunelov § 31-2, gjøre om § 27-samarbeid til enten interkommunale politiske råd eller interkommunale oppgavefellesskap innen 4 år etter at loven trådte ikraft.

⁶ Reviderte KOSTRA-tall pr. 17.06.2019

2018	Horten	KOSTRA- gruppe 13	Landet uten Oslo
Frie inntekter per innbygger (kr)	52 713	53 187	55 124
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	115,3	109,3	105,6
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	9,2	12,0	11,2
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	2,9	1,9	2,2

Tabell 4: Økonomiske nøkkeltall for Horten kommune, 2018, SSB.

Av tabellen framgår det at Horten kommune har lavere frie inntekter noe lavere inntekter enn kommunegruppe 13 og gjennomsnittet i landet. Videre har kommunen høyere gjeld enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. I perioden 2016-2018 har kommunens lånegjeld økt. Lånegjelden representerer en belastning på kommunens driftsbudsjett, da renter og avdrag utgiftsføres der.

Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter er noe lavere i Horten sammenlignet med kommunegruppe 13, men har økt i perioden 2016-2018. Fri egenkapital drift er det akkumulerte overskudd på driftsbudsjettet som kommunen fritt kan disponere i senere år.

Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter er høyere i Horten enn både kommunegruppe 13 og gjennomsnittet i landet. Dette betyr at kommunen driver med et overskudd.

4 Lokaldemokrati og virksomhetsstyring

4.1 Lokaldemokrati

4.1.1 Åpenhet og innsyn

Åpenhet og innsyn er sentrale forutsetninger for et fungerende demokrati.

Offentlighetsloven og kommunelovens regler om møteoffentlighet skal legge til rette for at kommunens virksomhet er åpen og gjennomskiktig. På den måten styrkes informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, tilliten til kommunen og allmenhetens kontroll.

I ny kommunelov er møteprinsippet styrket ved at det er klargjort hva som skal anses som et folkevalgt organ, og at det er begrenset adgang til å opprette folkevalgte organer. Det skal fastsettes reglement for folkevalgte organers virkeområde, virksomhet og saksbehandling.

Norsk Presseforbund offentliggjorde i 2018 en såkalt åpenhetsindeks for alle landets kommuner. Indeksen bygger på tre innfallsvinkler: undersøkelse av hjemmesidene, om kommunene besvarte spørsmål de mottok og hvordan kommunene håndterte innsynskrav. Horten kommune fikk 15 poeng av 30,5 mulige, noe som ga en plass i øvre halvdel av resultatlisten over åpenhetsindeksen.

Horten kommune har tilrettelagt for åpenhet og innsyn i offentlige dokumenter. Kommunen har på sin nettside en fane for *Innsyn*, hvor *Postliste*, *Dokumentsøk* og *Søk på sak* kan velges. Nettsiden har også en fane for *Politikk*, hvor politiske møteplaner med sakslister, inkludert saksfremlegg og protokoller, legges ut. Kommunen har fulltekst publisering, slik at dokumenter som ikke er unntatt offentlighet kan leses i sin helhet på kommunens hjemmesider. Det kan bidra til redusert antall innsynsbegjæringer og gjøre det lettere å få innsyn i kommunens virksomhet. Kommunestyremøter sendes direkte på nett og er også tilgjengelig i etterkant av møtene. Både ordfører og kommunedirektøren beskriver en kultur der åpenhet settes høyt.

4.1.2 Saksutredning og gjennomføring av kommunestyrets vedtak

Kommunedirektøren har ansvar for at saker til folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir gjennomført uten ugrunnet opphold. Saksutredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han si ifra om det på en egnet måte.

Horten kommune har et eget reglement for saksbehandling i folkevalgte organer. Kommunen har etablert egne rutiner og maler for saksutredning. Det er også etablert et system for oppfølging av kommunestyrets vedtak, som gjøres halvårlig. Det ble vurdert å følge opp tertialvis, men besluttet at det ble for hyppig. Protokollene fra kommunestyremøtene 2019 viser at «Oppfølging av politiske vedtak 1. halvår 2019» var oppe som sak 148/19.

Både ordfører og kommunedirektøren beskriver en generelt god praksis når det kommer til saksutredning og oppfølging av kommunestyrets vedtak.

4.1.3 Budsjettering og rapportering

Kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Kommunen skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling.

Kommunestyret skal vedta årsbudsjett og økonomiplan for de fire neste årene. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplan og årsbudsjett bygger på. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Årsbudsjettet er bindende. Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel.

Budsjett 2020 og Økonomiplan 2020-2023 ble vedtatt av kommunestyret 17. desember 2019. Budsjett og økonomiplan er kommunedirektøren viktigste arbeidsdokument. Budsjett 2020 og Økonomiplan 2020-2023 viser blant annet kommunedirektørens utredning, med en innledning om kommunens overordnede mål og utfordringer, kommunens økonomiske mål, kommunens økonomiske forutsetninger fremover og

befolkningsframskrivinger, en samlet oversikt over årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023. Videre er drifts- og investeringsbudsjettet nærmere beskrevet.

Kommunedirektøren skriver at kommunen er en av kommunene i landet med lavest frie inntekter, men at kommunen driver effektivt ut ifra ressursene den har tilgjengelig.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i utgifter og inntekter, sammenholdt med budsjett. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet. I praksis rapporterer kommunedirektøren til kommunestyret hvert tertial, i tillegg til årsrapportering.

Regnskapsrevisor har god erfaring med kvaliteten på budsjett og oppfølgingen i tertialsakene. De ansatte på økonomiavdelingen har lang erfaring og oppleves å ha god kompetanse. Gode budsjetter og oppfølgingen av disse gjør at kommunen sjelden får store avvik eller «overraskelser» ved årsslutt.

4.2 Kommunedirektørens virksomhetsstyring

4.2.1 Internkontroll

Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, jf. kommuneloven § 31-3. I kommunens årsberetning skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten. Et nytt krav er at kommunedirektøren minst en gang i året skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn.

Det er krav om internkontroll på en rekke særlovsområder, både sektorovergripende og for de ulike tjenesteområdene i kommunen, f.eks. arbeidsmiljøloven, personopplysningsloven, opplæringsloven, barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Internkontrollen i Horten har som mål å sikre

- Målrettet og effektiv drift
- Ivaretagelse av gjeldende lover og regelverk

- Pålitelig rapportering slik at arbeidsgiver, innbyggerne, ledelsen (politisk og administrativt) og staten kan følge med
- Iverksetting og oppfølging av politiske vedtak

Horten kommune skal til enhver tid legge til rette for tydelig ledelse og gode systemer for å unngå svikt i tjenestene og brudd på krav og rutiner. Når svikt skjer, har kommunen et system for å fange opp hendelser slik at vi har evne til forbedring og læring

Det er kommunalområde Administrasjon som følger opp internkontrollarbeidet – både for egne seksjoner og den overordnede internkontrollen. Det rapporteres på internkontrollen månedlig, tertial og i forbindelse med årsmeldingen.

Systemet Framsikt ble innført i Horten kommune i 2018. Det er kommunens erfaring at dette har medført bedre oversikt og kontroll.

Avvikshåndtering

Av årsmeldingen for 2018 framgår følgende utvikling i avviksrapporteringen i perioden 2013-2018:

Kommunalområdene	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Administrasjon	13	12	14	80	97	75
Helse og velferd	2416	1578	1575	2156	2120	2276
Oppvekst	59	34	169	366	648	618
Kultur og samfunn	8	2	4	8	20	22
Teknisk	35	15	27	20	53	58
Horten havnevesen	35	15	27	20	24	27
NAV					2	7
SUM	2566	1656	1816	2650	2964	3083

Tabell 5: Utvikling i rapporterte avvik i perioden 2013-2018, Horten kommune, Årsmelding 2018.

Type avvik	Antall
HMS	995
Informasjonssikkerhet	111
Tjenester, kvalitet, saksbehandling	1977

Tabell 6: Rapporterte avvik i 2018 fordelt på type, Horten kommune, Årsmelding 2018.

Statistikken viser at det er et økende antall rapporterte avvik innenfor flertallet av kommunalområdene. Det kan være flere årsaker til dette.

Avvikshåndtering og oppfølging av avvik er et tema kommunedirektøren i Horten har framhevet som et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon. Dette er også temaet som flest respondenter i spørreundersøkelsen fra rådmannens ledergruppe framhevet.

4.2.2 Sykefravær

Horten kommune har hatt et høyt sykefravær, og de siste årene har kommunen jobbet systematisk for å redusere fraværet. I 2018 ble prosjektet «NAV i Horten» startet opp. Dette er et arbeid hvor NAV lokalt, NAV arbeidslivssenter og Horten kommunes IA-ansvarlige samarbeider for et redusert sykefravær. Dette har gitt gode resultater for å redusere sykefraværet, som nå viser en synkende tendens. Målet er å få et stabilt sykefravær på 7 %.

4.2.3 Etikk og varslings

Et av formålene med kommuneloven er å bidra til at kommuner og fylkeskommuner er tillitsskapende. KS og Transparency International Norge anbefaler at kommuner og kommunale foretak og selskap har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene bør være behandlet av kommunestyret. I årsberetningen skal kommunen gjøre rede for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Arbeidstakere har rett, og til dels plikt, til å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Kommunen som arbeidsgiver plikt til å utarbeide rutiner for varslings av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Kravene til rutiner og arbeidsgivers håndtering av varslingsaker er endret med virkning fra 1.1.2020.

En god ytringskultur blant ansatte, og gode rutiner rundt varsling, er viktig for lokaldemokratiet. Det er derfor viktig at kommuner og fylkeskommuner gjør det trygt å ytre seg kritisk om forhold i egen virksomhet. Fra 1.1.2020 er tilrettelegging for et godt ytringsklima tatt inn i arbeidsmiljølovens formålsparagraf.

Etiske retningslinjer

På nettsiden til Horten kommune ligger etiske retningslinjer for perioden 2019-2023. Lederne er ansvarlig for at alle ansatte har gjennomgått de etiske retningslinjene og etikk er på dagsorden i den daglige tjenesteytingen og faglige diskusjonen.

Rutiner for varsling

Horten kommune har informasjon på sine hjemmesider om hvordan man varslers om kritikkverdige forhold, med en link til elektronisk varslingsskjema. Informasjonen ble sist revidert i februar 2020. Her finnes også rutine for varsel på rådmann og ordfører. Horten kommunes varslingsordning skal gjøre det enkelt og trygt å varsle om misligheter, korrupsjon samt andre lovbrudd i kommunen eller mot kommunen.

Kommunedirektøren uttalte til revisjonen at det kan være en risiko for at avvik lukkes på for lavt nivå, og kombinert med høy terskel for varsling kan det være at «noe» glipper. Kommunedirektøren fremhevet likevel i den sammenheng systemet med dedikerte tillitsmenn, verneombud og en generell åpenhetskultur. Etikk og varsling er et område som alltid vil ha en iboende risiko, revisor vurderer derfor risikoen til å være middels.

4.2.4 Arkiv og dokumentasjon

Kommuner og offentlige organ har ansvar for å dokumentere sin egen aktivitet både i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. I tillegg har arkivene en samfunnsmessig betydning for åpenhet, demokratisk aktivitet, forskning og kulturell virksomhet. En velfungerende postjournal og arkivordning er grunnleggende forutsetninger for å ivareta dette.

Alle kommuner skal utarbeide en arkivplan som skal innrettes slik at den kan brukes som et redskap i organets internkontroll med arkivarbeidet.

Flere studier, blant annet tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner, har vist at det er stor risiko for at mye arkivverdig materiale ikke blir arkivert.

En undersøkelse gjennomført av arkivverket i 2019, viser at mange kommuner ikke foretar overføringer av arkivverdig materiale fra sine elektroniske systemer til langtidslagring, og at mange kommuner opplever at det er knapphet på ressurser for å følge de lovkrav som gjelder.

Horten kommune har et dokumentsenter som ivaretar kommunens dokumentforvaltning. Dokumentsenteret skal fange, registrere og forvalte kommunens dokumentasjon innenfor forskjellige fagområder i Horten kommune, etter gjeldende lover, regler og intern policy. Det er et uttalt mål at Dokumentsenteret skal bidra til å øke dokumentfangsten gjennom digitalisering i Horten kommune, for å tilstrebe et komplett virksomhetsminne, slik at kunnskapsdeling og gjenfinning av informasjon blir enklere og mer effektivt. Sak-/arkivsystemet Acos Websak benyttes til dette arbeidet. Kommunens kostnader knyttet til portoutgifter er samlet i dokumentsenteret.

Horten kommune er medeier i selskapet IKA Kongsberg IKS. Selskapets fulle navn er Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS. IKA Kongsbergs hovedoppgave er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser, samt å bevare og formidle deponerte arkiver som har rettslig, forvaltningsmessig og kulturell verdi.

Arkivverket hadde tilsyn med Horten kommune i 2019. I tilsynet framheves det at kommunen har en god arkivplan og at interkontrollen i kommunen inkluderer dokumentasjonsforvaltning. Følgende fire pålegg ble gitt:

- Tydeliggjør ansvar, fullmakter og grenseoppganger – spesielt rolle- og ansvarsfordeling mellom arkiv og fagenheter. Sikre at arkivfaglige hensyn blir tatt ved anskaffelser.
- Utarbeid retningslinjer for elektronisk arkiv – rutiner for arkivering av dokumenter i fagsystemene.
- Lage og implementere en plan for uttrekk fra avsluttede arkivperioder i journal- og arkivsystem og fra avsluttende og aktive bevaringsverdige fagsystem – planlegge og gjennomføre avlevering av elektronisk dokumentasjon til IKA Kongsberg for langtidslagring.
- Følge opp rutineene for kvalitetssikringen av journalen – tid til kvalitetssikring av dokumentasjonen som kommer til arkivet for registrering.

Frist for lukking av avvik var 1.9.2019.

Siden kommunen nylig har hatt tilsyn fra Arkivverket mener vi at dette temaet ikke er aktuelt for forvaltningsrevisjon før tilsynet fra arkivverket er avsluttet. Det kan være aktuelt med et oppfølgingsprosjekt senere i perioden.

4.2.5 Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet omfatter alle tiltak som sikrer konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon og IT-systemer, det vil si alt som sørger for å gi korrekt informasjon til de rette menneskene til rett tid.

Personopplysningsloven gjennomfører EUs personvernforordning (GDPR) i norsk rett og stiller krav om tilfredsstillende informasjonssikkerhet ved behandling av personopplysninger. Det kreves dokumentert internkontroll. Kommunen skal ha en komplett oversikt over alle personopplysninger som kommunen behandler, både innenfor de ulike tjenesteområdene og internt med kommunens ansatte og politikere. Basert på disse oversiktene skal kommunen vurdere risiko og opprette rutiner og et aktivt system for avvikshåndtering. Kommunen skal ha databehandleravtaler med alle som behandler personopplysninger på vegne av kommunen, f.eks. leverandører av IT-systemer. Kommuner og fylkeskommuner skal gjennomføre og dokumentere opplæring av alle ansatte innenfor personvern og informasjonssikkerhet.

Horten kommune har en egen IT-seksjon. Kommunens ledelse sier at de har sterkt fokus på personvern. Det er utarbeidet et internt regelverk på området og opprettet personvernombud. Samtidig anerkjennes at dette er et felt hvor kompetanse og kultur er særlig viktig. Det oppleves som noe uavklart hvilket handlingsrom regelverket gir kommunen. Informasjonssikkerhet er et område som berører hele kommunens drift og det er et område hvor det vil være en iboene risiko. Revisor vurderer derfor risikoen til å være middels.

4.2.6 Anskaffelser

Reglene om offentlige anskaffelser skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser, og at det offentlige opptre med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Anskaffelser over en viss verdi skal

kunngjøres og gjennomføres i samsvar med regulerte prosesser, og KOFA⁷ kan illegge gebyr for ulovlige direkteanskaffelser.

Reglene om offentlige anskaffelser skal også bidra til å motvirke sosial dumping, ivareta miljøhensyn og motvirke brudd på menneskerettighetene. Kommunene skal ha ulike tiltak for å ivareta disse kravene.

Horten kommune har en stilling (innkjøpssjef), som bl.a. har ansvaret for offentlige anskaffelser.

Horten kommune deltar i innkjøpssamarbeidet Vestfold offentlige innkjøpssamarbeid (VOIS). VOIS ble etablert i 01.01.96 og er et formalisert samarbeid mellom alle kommunene i gamle Vestfold fylke, og flere andre offentlige virksomheter og foretak, blant annet Høgskolen i Sørøst Norge, på avtalenivå.

Det kan være risiko for at kommunen ikke følger opp samfunnsansvaret ved anskaffelser, i samsvar med de skjerpede lovkravene som har kommet de siste årene. Særlig risiko er det knyttet til oppfølging av kontraktsvilkår om samfunnsansvar (barnearbeid, menneskerettigheter m.m.)

Horten kommune hadde en forvaltningsrevisjon på dette området i 2015. Den siden av regelverket som går på samfunnsansvar var ikke en del av prosjektet.

4.2.7 Offentlig støtte

EØS-avtalen forbyr tildeling av offentlig støtte til foretak, dersom støtten kan vri eller true med å vri konkurransen og påvirke samhandelen innen EØS-området. Kommunen kan gi lovlig støtte innenfor de rammene og prosedyrekravene som følger av reglene om offentlig støtte.

En del kommuner tilbyr selv eller gjennom eierskap, varer og tjenester i konkurranseutsatte markeder, f.eks. badeland, kafedrift, utleie av næringseiendom. Konkurranseutsatt aktivitet skal være tydelig atskilt fra annen offentlig virksomhet, slik

---

⁷ Klagenemnda for offentlige anskaffelser

at det ikke skjer en ulovlig krysssubsidiering. Investeringer i næringsvirksomhet og omsetning av offentlig eiendom kan også gi risiko for ulovlig støtte.

4.2.8 Eiendomsforvaltning og vern av verdier

Eiendomsforvaltningen

Kommunale eiendommer har betydelig verdi. Samlede kostnader for anskaffelse, forvaltning, drift og vedlikehold utgjør om lag 15-20 prosent av en kommunes økonomi.

God eiendomsforvaltning i kommunen handler om å gi ansatte og tjenestemottakere gode og effektive bygninger til lavest mulig kostnad. Dette innebærer å skape best mulig bygningsmessige rammer for tjenestene som leveres. Kommunen har rollen både som eier, forvalter og bruker av eiendom. Disse rollene er ulike og kan til tider ha motstridende interesser. Ansvaret for de ulike rollene bør derfor organiseres på en tydelig og hensiktsmessig måte.

Videre bør det foreligge overordnede politisk forankrede mål for bolig- og eiendomsforvaltningen, et rasjonelt system for planlegging og styring, og rapportering som bidrar til god kommunikasjon mellom bolig- og eiendomsforvaltningen og politikerne, og som kan tjene som beslutningsgrunnlag. Førende anbefalinger for god eiendomsforvaltning tilsier at kommunen bør ha oversikt over teknisk, forskriftsmessig og funksjonell tilstand i kommunale bygg og boliger.

Eiendomsavdelingen i kommunen har ansvaret for vedlikehold og drift av kommunens bygningsmasse ca. 160 000 kvm. Gjennom fokus på forvaltning, drift og vedlikehold ønsker eiendomsavdelingen å sikre en langsiktig og bærekraftig utvikling av kommunens eiendomsmasse.

2018	Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)
Horten	7,8	4,04	55
KOSTRA-gruppe 13	8,9	4,83	99
Landet uten Oslo	9,0	5,12	99

Tabell 7: Nøkkeltall for kommunens eiendomsforvaltning, 2018, SSB

Av KOSTRA går det frem at Horten kommune i 2018 kun brukte 55 kr til vedlikehold per kvadratmeter, mens kommunegruppe 13 og landet uten Oslo brukte 99 kr per kvadratmeter. Med en presset økonomi er det viktig at ressursene til vedlikehold brukes riktig.

Horten kommune hadde forvaltningsrevisjon på dette området i 2017. I forbindelse med revisjonen ble det gitt anbefalinger om en total kartlegging av vedlikeholdsbehovet for alle bygg, vedlikeholdsplaner for samtlige kommunale bygg, med en prioritering av behovene, både på kort og lang sikt og en tydeliggjøring av hvilket ambisjonsnivå kommunen skal ha for vedlikeholdet av bygningsmassen. I vedtaket ba kommunestyret at kontrollutvalget ble orientert om oppfølgingen av anbefalingene innen utløpet av 1. halvår 2018. Disse forholdene kan det være interessant å følge opp mot slutten av perioden.

Kunst

Kommunens kunst kan utgjøre store verdier, både økonomisk, kulturelt og historisk. Kommunen bør derfor ha en oppdatert oversikt over den kunsten som kommunen har ansvar for, og gode rutiner for å ta vare på og sikre disse verdiene. Ansvarsforhold for administrasjon og forvaltning av kunst i kommunen, her under om kunstverk er tilstrekkelig forsikret bør være avklart og dokumentert.

4.2.9 Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Internkontroll – risikovurdering og avvikshåndtering	Kommunens arbeid med risikovurdering og oppfølging av avvik	Høy	Vesentlig for styring og kontroll med virksomheten.
Personvern	GDPR - Generell internkontroll, evt. vinkles mot praksis innenfor et eller flere utsatte tjenesteområder	Middels	Vesentlig for at personopplysninger ikke kommer på avveie og at ansatte har nødvendig informasjon
Anskaffelser	Etterlevelse av regelverket om samfunnsansvar.	Middels	Vesentlig for tillit og omdømme
Eiendomsforvaltning	Oppfølging av forvaltningsrevisjon fra 2017	Middels	Vesentlig for å sikre verdien av kommunens bygningsmasse

4.3 Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet

Kommunene forvalter en stor del av fellesskapets midler. Det meste av disse midlene blir brukt til å produsere de tjenestene som innbyggerne trenger. Tjenestene skal ha det omfang og den kvalitet som loven krever, og skal produseres så effektivt som mulig. Kapittelet er organisert etter de forskjellige tjenesteområdene.

4.3.1 Oppvekst

Barnehage

Som eier og myndighetsutøver har kommunen mange oppgaver på barnehageområdet. Kommunen skal blant annet sørge for plass til alle barn med rett til barnehageplass, drifte egne barnehager i samsvar med gjeldende krav, godkjenne barnehager, yte tilskudd til private barnehager, samordne opptak, drive veiledning og

føre tilsyn både etter barnehageloven og etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

Det er nasjonal maksimalpris for barnehageplass, rett til søskenmoderasjon og moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier (prisreduksjon og gratis kjernetid).

Barnehagene i Horten er organisert som et tjenesteområde under kommunalområdet oppvekst. Tjenesteområdet ledes av barnehagesjefen. I årsmeldingen for 2018 framgår det at barnehagesjef er delegert barnehagemyndighet i Horten kommune. Gjennom veiledning, tilsyn og godkjenning skal barnehagemyndigheten påse at barnehagene drives etter barnehagelovens bestemmelser og ellers er forsvarlige. Det gjennomføres i minimum 8 tilsyn i både kommunale og private barnehager hvert år.

Sentrale plandokument for tjenesteområdet er Handlingsplan for Hortensbarnehagen 2018-2022 og Barnehagestrukturplan 2016-2019.

I Horten kommune er det 21 barnehager fordelt på følgende typer: 9 kommunale, 7 private, 4 private familiebarnehager og 1 åpen barnehage. Horten kommune ligger noe under landsgjennomsnittet på andelen barn som går i barnehage:

	Horten	KOSTRA-gruppe 13	Landet uten Oslo
1-2 år	80,3	84,1	83,9
3-5 år	95,8	97,3	97,3

Tabell 8: Andelen barn i barnehage i 2018

Det samme gjelder andelen innvandrerbarn som går i barnehage. Imidlertid ser man i perioden 2015-2018 at andelen i Horten har økt raskere enn landsgjennomsnittet og KOSTRA gruppe 13.

	2015	2016	2017	2018
Landet uten Oslo	77,3	78,5	80,0	81,9
Horten	64,8	65,1	71,2	75,2
KOSTRA-gruppe 13	78,1	79,3	80,7	81,9

Tabell 9: Andelen minoritetsspråklige barn i barnehage 1-5 år i forhold til innvandrerbarn.

I årsmeldingen for 2018 framgår det at pr desember 2018 er cirka 70 barn på venteliste, dette er barn som har søkt etter fristen for hovedopptaket eller ikke har rett på plass. Søknadsmengden er størst i Holtandalen syd, Sentrum og Skoppum.

Per 15.12.19 er det 5,8 barn per ansatt i kommunes barnehager, litt høyere enn landsgjennomsnittet på 5,7. Leke- og oppholdsareal er noe lavere enn landsgjennomsnittet med henholdsvis 5,9 m2 per barn i Horten og 6,1 m2 nasjonalt gjennomsnitt. I Horten kommune oppfyller imidlertid samtlige barnehager pedagognormen, nasjonalt gjennomsnitt er 53,3 prosent. Andelen ansatte utdannet som barnehagelærer og fagarbeider er også høyere i Horten:

Barnehageenhetnavn	Horten	Hele landet
Barnehagelærer	48,40 %	41,10 %
Tilsvarende barnehagelærer	0,60 %	1,40 %
Annen pedagogisk utdanning	0,00 %	1,40 %
Barne- og ungdomsarbeider	33,00 %	26,00 %
Annen høyere utdanning	0,00 %	1,40 %
Annen fagarbeiderutdanning	1,20 %	5,20 %
Annen bakgrunn	16,80 %	23,60 %

Figur 10: Barnehageansattes utdanningsbakgrunn i Horten kommune og nasjonalt gjennomsnitt, ordinære barnehager, kommunale, 2019, Udir

Horten kommune har fastsatt fire mål for barnehagesektoren. Målene gjelder foreldretilfredshet, relevant fagkompetanse, kompetanse til å identifisere sårbare barn og andel menn i barnehagen. Kommunen rapporterer at i 2018 de tre første indikatorene er på det som er definert som et akseptabelt nivå. Siste indikator, andelen

menn i barnehagen, er ikke godkjent resultat (per 2018 9,8 prosent menn). Grensen for akseptabelt nivå er 20 prosent og ønsket nivå er 30 prosent. Nasjonalt gjennomsnitt er 11,8 prosent i 2018 (SSB). Risikoen vurderes som lav.

Grunnskole

Kommunen har ansvaret for grunnskoleopplæringen. Kommunen skal sørge for at opplæringen tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev, jf. opplæringsloven § 1-3. Dette stiller store krav til planlegging og organisering. Kommunen skal ha et system som gjør det mulig å vurdere om kommunen ivaretar sine forpliktelser etter opplæringsloven, jf. § 13-10.

Kompetanseheving i barne- og ungdomsskolen er fortsatt et nasjonalt satsingsområde. Det legges særlig vekt på videreføring og utvidelse av antall plasser på lederutdanning for rektorer, og videreføring og økte økonomiske intensiver til å gjennomføre etter- og videreutdanning for lærere. Fylkesmannen i Vestfold og Telemark informerer om at det i de siste årene har vært en jevn, og til dels markert, økning i antall søknader som er anbefalt og godkjent fra skoleeier.

Grunnskolen i Horten er organisert som et tjenesteområde under oppvekst. Området ledes av skolesjefen. I Horten kommune er det 7 barneskoler (med SFO) og 4 ungdomsskoler.⁸ Det er omtrent 3 100 elever i den kommunale grunnskolen per 2018, samt 111 elever i private skoler (per 01.09.18). Det framgår av årsmeldingen for 2018 at prognoser viser en nedgang i elevtall i årene som kommer.

Kommunen har en egen handlingsplan for Hortenskolen for perioden 2019-2023.

Lærertetthet gir en indikator på størrelsen på undervisningsgruppene. Indikatoren beregnes ut fra forholdet mellom antallet lærertimer og antallet elevtimer i kommunale skoler. Et lavere tall vil derfor vise en større tetthet av lærere. Horten kommune har i perioden 2017-2020 et lavere tall enn gjennomsnittet nasjonalt (inkl. Oslo) både for barne- og ungdomsskolen (med unntak av barneskolen i skoleåret 2019-2020). Det vil si at det i kommunen er færre elever per lærer i Horten kommune enn gjennomsnittet.. En

---

⁸ Dette inkluderer Bakkeåsen som er en interkommunal alternativ ungdomsskole med Horten som vertskapskommune.

større del av undervisningen blir gitt av personale med godkjent utdanning, sammenlignet med gjennomsnittet i landet (inkl. Oslo).

Horten kommune har hatt en positiv utvikling på grunnskolepoeng fra 2014-15.⁹ Det har imidlertid vært en nedgang i skoleåret 2018-2019 sammenlignet med foregående år. Som for øvrig i Norge er det et skille mellom antallet grunnskolepoeng som gutter og jenter oppnår i Horten kommune. Forskjellen på gutter og jenter i Horten er noe større enn forskjellen nasjonalt.

Grunnskolepoeng, gjennomsnitt (2018-2019)	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Horten kommune	41,1	38,7	43,9
Nasjonalt (inkl. Oslo)	41,9	39,6	44,3

Tabell 11: grunnskolepoeng, offentlige skoler, fordelt på kjønn, 2018-2019, kilde Skoleporten.

Kommunen har fire mål som går på elevenes resultater. Kommunen rapporterer at ønsket resultat er oppnådd på alle disse indikatorene i 2018 (jf. årsmelding 2018).

Kommunen skal sikre at elevene har et godt fysisk og psykososialt miljø på skolen, jf. § 9a-1. Opplæringsloven stiller klare krav om handleplikt og prosedyre i slike saker.

Elevundersøkelsen viser at flere elever på 7. trinn i Horten har opplevd mobbing på skolen enn ellers i landet, i gjennomsnitt i perioden 2016-19. På 10. trinn er det færre elever som har opplevd mobbing i Horten enn i landet ellers. I skoleåret 2017-18 var det en oppgang i mobbing både i 7. og 10. trinn, men andelen falt igjen etter neste skoleår.

Mobbing på skolen (7. trinn)	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Horten kommune	7,5	10,6	7,2
Nasjonalt (inkl. Oslo)	7,1	7,2	6,9

Tabell 12: Andel som opplever mobbing på skolen, 7. trinn (offentlige skoler). Tabellen viser andelen elever som svarer at de blir mobbet på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere (kilde: elevundersøkelsen).

⁹ Grunnskolepoeng er gjennomsnittet av avsluttende karakterer og eksamenskarakterer ganget med ti.

Mobbing på skolen (10. trinn)	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Horten kommune	5,6	8,1	4,4
Nasjonalt (inkl. Oslo)	7,7	8,3	7,0

Tabell 13: Andel som opplever mobbing på skolen, 10. trinn (offentlige skoler). Tabellen viser andelen elever som svarer at de blir mobbet på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere (kilde: elevundersøkelsen).

Horten kommune har to mål som knytter seg til Elevundersøkelsen. Dette er mål på trivsel i henholdsvis 7. og 10. trinn, hvor ønsket resultat er å være over gjennomsnittet i Vestfold. I årsrapporten for 2018 rapporterer kommunen at de oppnår målet for 10. trinn, men ikke 7. trinn. På grunnlag av tallene fra elevundersøkelsen, samt den i boende risikoen skolemiljø har vurder revisor for dette til høy. For grunnskolen for øvrig vurderes risikoen på området til å være middels.

Området er vesentlig da skolen gjelder alle barn og unge i kommunen og har avgjørende betydning for videre livsløp. At kommunen ivaretar pliktene etter opplæringsloven er også vesentlig ut fra et omdømmeperspektiv og et økonomisk perspektiv.

SFO

Kommunen skal tilby SFO til alle som ønsker det. Ordningene skal ha vedtekter i samsvar med opplæringsloven § 13-7, og elever i SFO skal sikres et godt fysisk og psykososialt miljø. Utover dette er det ikke fastsatt nasjonale kvalitetskrav til skolefritidsordningen. SFO kan finansieres med foreldrebetaling (selvkost), jf. § 13-7.

Horten kommune tilbyr SFO-ordning ved alle sine barneskoler. Tilbudet gis til alle barn på 1. til 4. trinn og elever med særskilte behov på 5. til 7. trinn. SFO tilbudet kan tilpasses med antall dager man ønsker å ha SFO tilbudet. Det kan søkes også om kun morgenplass og med eller uten kost.

Horten kommune har søskenmoderasjon, moderasjon for husstander med lav inntekt (utgår skoleåret 2020) og fra skoleåret 2020 kan familier med lav inntekt søke om

friplass. Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO, per kommunale bruker ligger i Horten under både kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet.

	2016	2017	2018
Horten	24 767,3	26 767,3	25 182,3
KOSTRA-gruppe 13	27 754,0	28 686,9	30 052,2
Landet uten Oslo	28 179,5	29 152,1	30 851,1

Tabell 14: Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO, per kommunale bruker (kroner) (KOSTRA)

Det er vedtatt Kvalitetsplan for SFO i Horten 2017-2021. I kvalitetsplanen er det fastsatt tre satsningsområder med tilhørende beskrivelse, mål og kjennetegn på måloppnåelse/tegn på god praksis. Av planen framgår det at «Alle skolefritidsordningene er forpliktet til å arbeide etter målsettingene i fokusområdene.»

Kvalitetsplan kan bidra til å sikre lik og ønsket kvalitet på de forskjellige SFO tilbudene i kommunen. Vi vurderer risikoen for å være lav.

Skoleskyss

Elever med lang eller farlig reisevei og elever som på grunn av sykdom eller funksjonshemming har behov for skyss, har krav på gratis skoleskyss.

Myndighetsutøvelse og det praktiske og økonomiske ansvaret for skyssen er delt mellom kommunen og fylkeskommunen, avhengig av hva som er grunnlaget for retten til skyss for den enkelte elev, jf. opplæringsloven § 13-4.

Andelen elever som har skoleskyss i Horten kommune har gått ned fra 2016 til 2017. Andelen i 2018 er lavere enn både kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Vestfold kollektivtrafikk AS har ansvar for å tilrettelegge skyssen for grunnskoleelever som har rett til dette etter lov og regelverk.

	2016	2017	2018
Horten	23,9	7,9	9,5
KOSTRA-gruppe 13	14	14,4	14,6
Landet uten Oslo	23,1	23	23

Tabell 15: Andelen elever som får skoleskyss (prosent).

I årsmeldingen framheves det under videre utfordringer at «Skyss av elever fra Fagerheim skole til KJV og tilbud om skyss i forbindelse med SFO utfordrer budsjettet». Vi vurderer risikoen til å være lav.

PPT

Hver kommune skal ha en pedagogisk-psykologisk tjeneste, eventuelt i samarbeid med andre kommuner. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov. Elever som ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære undervisningen, har rett til spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-1. Det er store forskjeller mellom kommuner og mellom skoler når det gjelder antall elever med vedtak om spesialundervisning.

Horten kommune har en egen PP-tjeneste. Tjenesten i 2019-20 bemannet med 7,7 årsverk med spesialpedagoger og pedagoger og 1,2 årsverk med annen utdanningsbakgrunn. I tillegg er det 0,5 årsverk til ledelse og 0,8 årsverk til merkantilt personell (GSI). Samtlige kommunale skoler i Horten er godkjent som dysleksivennlige skoler i 2020 av Dysleksi Norge. Andelen elever i Horten med spesialundervisning er redusert i perioden 2017-2018, den er også lavere enn i kommunegruppe 13 og gjennomsnittet i landet.

	2016	2017	2018
Horten	6,1	6,4	5,6
KOSTRA-gruppe 13	7,4	7,5	7,5
Landet uten Oslo	7,8	7,9	7,9

Tabell 16: Andel elever i kommunale og private grunnskoler med spesialundervisning, 2016-2018, KOSTRA

PPT skal ivareta en sårbar gruppe. Det er derfor viktig at PPT har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å fatte riktige vedtak og følge dem opp.

Barnevern

Barnevernets oppgaver er regulert i lov om barnevernstjenester. Hovedoppgaven er å sikre at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, og at de som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer, og skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer.

Det er gjort flere endringer i barnevernloven i 2018, og forslag til ny barnevernslov har vært på høring i 2019. Lovendringene vil ytterligere styrke barnets perspektiv og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats.

Antall barn og unge som får hjelp fra barnevernet har økt. Fra 2013 til 2018 har antallet bekymringsmeldinger økt fra 52 000 til 57 000, og 83 % av bekymringsmeldingene går videre til en undersøkelsessak i 2018. På landsbasis ble det satt i verk tiltak i 40 % av de avsluttede undersøkelsene, og 88 % av disse ble avsluttet innen fristen på 3 måneder.

Barneverntjenesten skal ivareta en sårbar målgruppe som ikke alltid kan ivareta egne behov og ønsker. Det er derfor særlig viktig at barneverntjenesten har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å fatte riktige vedtak og følge dem opp systematisk over tid.

Barneverntjenesten i Horten kommune er organisert som en del av Barne- og familietjenesten. Av årsmeldingen for 2018 framgår det at tjenesten består av fire team: mottaksteam, undersøkelse- og oppfølgingsteam, omsorgsteam og tiltaksteam. De ansatte i tjenesten har utdanningsbakgrunn som barnevernspedagoger, sosionomer, barnehagelærere, førskolelærere og kontorlag.

Horten kommune bruker mindre penger til barnevern sammenlignet med Vestfold og landsgjennomsnittet både når man ser på utgifter til barnevern per barn i kommunen og barn i barnevernet.

	2016	2017	2018
Horten	9 111	8 799	9 276
Landet (inkl. Oslo)	8 920	10 343	10 891

Tabell 17: Utgifter til barnevern pr. barn i befolkningen (Bufdir)

	2016	2017	2018
Horten	99 554	97 544	105 637
Landet (inkl. Oslo)	113 408	127 500	134 246

Tabell 18: Utgifter pr. barn i barnevernet (Bufdir)

Andelen barn med undersøkelser og barn med barnevernstiltak er høyere i Horten enn gjennomsnittet i landet. I perioden 2016-2018 har det vært en svak økning av undersøkelser, men samtidig en svak nedgang i andel barn med tiltak.

	2016	2017	2018
Horten	5,5	5,6	6,0
Landet (inkl. Oslo)	4,8	4,9	4,9

Tabell 19: Barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (Bufdir)

	2016	2017	2018
Horten	5,1	5	4,8
Landet (inkl. Oslo)	4,2	4,3	4,3

Tabell 20: Barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (Bufdir)

I 2018 var det en kraftig økning i fristbrudd. I 2019 ligger Horten under snittet i landet.

	2017	2018	2019
Horten	1,3	14,0	2,4
Landet (inkl. Oslo)	8,0	7,5	6,6

Tabell 21: Fristbrudd i undersøkelsessaker (Bufdir)

I 2017 var det et svært høyt antall barn som ikke fikk oppfølging i tråd med lovkrav. Tallet er redusert i 2018 og 2019, men ligger fortsatt over landsgjennomsnittet i 2019.

	2017	2018	2019
Horten	52,5	10,9	11,1
Landet (inkl. Oslo)	15,4	12,4	9,1

Tabell 22: Barn i fosterhjem som ikke har fått oppfølging i tråd med lovkrav (Bufdir)

Det er ofte flere og sammensatte årsaker til at utsatte barn og unge kommer i kontakt med barnevernet. Barna og deres familier får ofte bistand fra flere etater. Å sikre et tverrfaglig samarbeid er derfor viktig.

Blant de videre utfordringene som blir framhevet i årsmeldingen for 2018 for Barne- og familietjenesten, er å identifisere barn og unge som blir utsatt for mishandling eller annen alvorlig omsorgssvikt, tidlig iverksettelse av relevante tiltak (fokus på forebyggende tiltak), og å øke kvaliteten på hjelpetiltak i Barnevernstjenesten.

Av fem mål for barneverntjenesten i 2018 rapporterer kommunen at to er oppnådd med ønsket resultat, to er med akseptabelt resultat og et med ikke godkjent resultat. Ikke godkjent resultat knytter seg til målet om at alle enheter i Barn- og familietjenesten etabler bruker-/ erfaringspanel.

Det var forvaltningsrevisjon av barneverntjenesten i Horten i 2017. Tema var internkontroll, kompetanse og ressurser, møte- og beslutningsstruktur, og

saksbehandling knyttet til undersøkelser. Administrasjonen rapporterte på oppfølgingen av rapporten i november 2017.

Mindre ressurser, høyere andel undersøkelser og tiltak (enn landsgjennomsnittet) og manglende oppfølging av barn i fosterhjem indikerer at barneverntjenesten fortsatt er et område med høy risiko.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Kommunen skal tilby helsestasjons- og skolehelsetjeneste til barn og ungdom 0–20 år. Tilbudet skal fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold, og forebygge sykdommer og skader, jf. helsestasjonsforskriften §§ 1-1 og 2-1.

I følge Barneombudet opplever mange at det er for få helsesøstre og at de har for liten tid på skolen. Dette understøttes av undersøkelser som viser at helsesøstre verken har tid til å gjøre de lovpålagte oppgavene eller til oppsøkende arbeid og informasjonsarbeid.

I 2017 utarbeidet Helsedirektoratet en nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Retningslinjene er utarbeidet for å tydeliggjør de faglige kravene til hvordan tjenesten for barn og unge 0–20 år skal være. Den består også av anbefalinger om hvordan innholdet i tjenesten bør være for å oppnå god praksis og dermed også faglig forsvarlighet i hele landet.

I Horten kommune har enheten Helsetjenesten for barn og unge ansvar for helsestasjon for ungdom, helsestasjon for barn, jordmortjenesten, skolehelsetjenesten, fysioterapi og familiehuset.

Helsestasjonen for barn har tilbud for gravide og barn 0-5 år, mens helsestasjon for ungdom er tilbud for ungdom i alderen 13-20 år. Både helsestasjon for barn og helsestasjon for ungdom holder til i rådhuset. I tillegg er det skolehelsetjeneste ved alle skolene i kommunen, inkludert Horten videregående skole.

Kommunens utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste per innbygger fra 0-20 år har økt betydelig i perioden 2016-2018.

	2016	2017	2018
Horten	2 330	2 313	3 130

Tabell 23: Utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjenester pr. innbygger 0-20 år (2018), BUFDIR

I 2019 var det forvaltningsrevisjon med tema Skolehelsetjenesten i et tverrfaglig perspektiv. Temaene var om nasjonale og kommunale krav og føringer ivaretas og om elever ved ungdomsskolen og videregående skole er fornøyd med kommunens tilbud. Administrasjonen rapporterte til kontrollutvalget på oppfølging av anbefalingene i november 2019.

Kommunen har tre mål som kan knyttes direkte til helsestasjon og skolehelsetjeneste i årsrapporten for 2018. Kommunen rapporterer at for ett mål er ønsket resultat oppnådd, for ett er akseptabelt resultat oppnådd og for ett er det ikke godkjent resultat. Ikke godkjent resultat er knyttet til at det ikke opprettet brukerråd. Det framgår at både helsestasjonen for barn og helsestasjonen for ungdom gjennomfører brukerundersøkelser. Målet med akseptabelt resultat er antall besøk per måned til Helsestasjon for ungdom, hvor det i 2018 var 60 besøk, noe som er nedre grense for akseptabelt resultat.

Tjenesten berører mange av kommunens innbyggere og vesentlig for det forebyggende arbeidet. Risikoen vurderes til å være middels.

Krisesenter

Kommunen skal sørge for et krisesentertilbud som skal kunne brukes av personer som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, og som har behov for rådgivning eller et trygt og midlertidig botilbud. Kommunen skal sørge for god kvalitet på tilbudet. Det er fastsatt nærmere krav til organisering, innhold og samordning med andre instanser i lov og forskrift.

Vestfold krisesenter dekker alle kommunene i gamle Vestfold fylke, og holder til i Tønsberg. Krisesenteret har både samtale- og botilbud til både kvinner og menn. Krisesenteret har også en døgnåpen telefontjeneste. Horten kommune har en samarbeidsavtale med krisesenteret.

Fra KOSTRA rapporteringen framgår det at Horten kommune har politisk plan mot vold i nære relasjoner, det framgår også at det er avsatt 0,3 årsverk til koordinator for arbeidet mot vold i nære relasjoner.

Fra Bufdir sin statistikk framgår det at det ved krisesenteret i Vestfold var 70 kvinner og 94 barn som hadde opphold på krisesenteret. Ingen menn hadde opphold i 2018. Det var 191 dagbrukere og dagsbesøk (første dagsbesøk), totalt 1 162 dagsbesøk til krisesenteret i 2019.

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon – Oppvekst

Området oppvekst er et tema som Kontrollutvalget i Horten har hatt et betydelig fokus på siste periode. Området er vesentlig for en stor del av kommunens innbyggere. Gode tjenester vil bidra til å sikre oppvekstsvilkårene i kommunen. Området har også en iboende risiko da mange av tjenestene også skal ivareta sårbare grupper. Vi anbefaler derfor at det gjennomføres forvaltningsrevisjoner på dette området også i løpet av denne perioden, både av nye temaer innenfor oppvekst og oppfølging av tidligere revisjoner.

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Skolemiljø	Rutiner og praksis for å skape elevenes skolemiljø	Høy	Vesentlig for elever og deres familier, utgjør en stor del av befolkningen.
PPT	Får skolene den hjelpen de trenger fra PPT?	Høy	Vesentlig tjeneste for sårbar elev-gruppe. Manglende tjenester kan føre til økte utgifter senere.
Skolehelsetjenesten	Oppfølging av forvaltningsrevisjon fra 2019	Middels	Vesentlig tjeneste for mange brukere og viktig i forebyggende arbeid.
Barneverntjenesten	Forebyggende arbeid. Oppfølging av barn i fosterhjem.	Høy	Vesentlig tjeneste for en veldig sårbar gruppe. Gode tjenester er viktig for

			tilliten til kommunen og kommunens økonomi.

4.3.2 NAV Horten

NAV Horten er som andre NAV kontor bestående av en kommunal og en statlig del. NAV Horten er i den kommunale organisasjonen et eget kommunalområde, med egen kommunalsjef under kommunedirektøren. Området hadde 95 ansatte i 2018, med en omtrent 50/50 fordeling mellom kommunalt og statlige ansatte.

Sosiale tjenester

Formålet med sosialtjenesteloven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Utsatte barn og unge og deres familier skal få et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Kommunen skal ha kunnskap om innbyggernes levekår, finne forebyggende tiltak og tilby tjenester som skal bidra til sosial trygghet og bedre levekår for økonomisk vanskeligstilte.

På landsbasis har utbetalingene til sosialhjelp økt de siste årene. I 2018 ble det utbetalt 6,95 milliarder kroner i økonomisk sosialhjelp, en sum som er 3,2 prosent over 2017-tallene, målt i faste priser. I følge SSB er det betydelige forskjeller mellom kommunene.

	2016	2017	2018
Brutto utbetalt sosialhjelp (1 000 kr)	46 190	49 731	55 211

Tabell 24: Brutto utbetalt sosialhjelp totalt i Horten kommune (1 000 kr) (SSB).

Horten utbetaler mer sosialstønad per tilfelle enn gjennomsnittet i landet.

	2016	2017	2018
Horten	51958	52570	53812
Landet	45130	47283	49886

Tabell 25: Gjennomsnittlig stønad per tilfelle (kr)

For personer med behov for økonomisk sosialhjelp er det viktig å få en rask avgjørelse. I årsmeldingen for 2018 opplyses det om at saksbehandlingstiden på økonomisk sosialhjelp er 14 dager, noe som er i samsvar med kommunens eget mål.

Siden 2017 har det vært et krav om at det skal stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år, med mindre tungtveiende grunner taler mot det. Det er risiko for at kommuner ikke følger opp aktivitetsplikten i tilstrekkelig grad. Konsekvens vil kunne være økt passivisering og økte sosialhjelpsutbetalinger for kommunen. Fylkesmannen har gjort flere tilsyn som viser at mange kommuner i Norge ikke sikrer at vilkår brukes i tråd med lovkravet.

Fylkesmannen gjennomførte i 2018 tilsyn med Horten kommunes fastsettelse vilkår for tjenestemottakere under 30 år som mottar økonomiske stønader. Det ble konkludert med at ledelsen i kommunen ikke sikret at bruk av vilkår etter sosialtjenesteloven § 20 a oppfyller krav i lov og forskrift. Fylkesmannen har vurdert at de tiltak som er iverksatt etter tilsynet er tilstrekkelige, og tilsynet er derfor avsluttet.

Siste tall tilgjengelig for landet og Kommunegruppe 13 er fra 2017, og viser at andelen av sosialhjelpsmottakere er høyere i Horten, både totalt og for aldersgruppen 18-24 år. I perioden 2016 til 2018 har det vært en økning

	Andel alle	Andel 18-24 år
Horten	3,5 %	8,5 %
KOSTRA-gruppe 13	2,5 %	6,0 %
Landet uten Oslo	2,6 %	6,1 %

Tabell 26: Andel sosialhjelpsmottakere, 2017

	2016	2017	2018
Sosialhjelpsmottakere (antall)	889	946	1026
Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	208	208	218

Tabell 27: antall sosialhjelpsmottakere i Horten.

Av samtlige 13 mål for tjenesteområdet NAV Horten i årsmeldingen for 2018 rapporterer kommunen at ønsket resultat er oppnådd på fire av målene, akseptabelt resultat på fem av målene og ikke godkjent resultat på tre av målene. På ett mål er status ikke oppgitt. Det gjelder målet om å sikre at brukere med kommunal garanti/depositum har akseptable boforhold. Det opplyses om at det har vist seg vanskelig å finne konkrete data på dette, og at målet vil bli endret til 2019. De målene med ikke godkjent resultat er å redusere antall familier som er langtidsmottakere av sosialhjelp, at andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere skal ligge på 2,5%, og å redusere antall uføretrygdete til 10% av yrkesaktiv befolkning. I årsmeldingen for 2018 vises det til at antall familier i målgruppen til Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier (HOLF) er økende. Det samme gjelder andelen sosialhjelpsmottakere og total andel uføre. Unntaket for sistnevnte er at det var en nedgang på andelen uføre under 30 år.

Horten kommune eier 100 prosent av Jobbintro AS som blant tjenestetilbudene sine har varig tilrettelagt arbeid (VTA).

NAV Horten hadde i 2018 et merforbruk på 7,2 millioner, noe som tilsvarer et avvik på 7,8 prosent fra revidert budsjett. I årsrapporten begrunnes merforbruket med økt antall sosialhjelpsmottakere, at dette er i samsvar med nasjonale trender og at det er sammensatte grunner til dette. Det vises til at det er iverksatt flere tiltak og «tiltakene har ønsket effekt, men det tar tid å få tilstrekkelig nivå på tiltakene.» (Årsmelding 2018).

Fylkesmannen har opplyst at de mottok 18 klager på vedtak om sosiale tjenester i NAV (sosialtjenesteloven) i 2019. I samtlige saker stadfestet fylkesmannen kommunens vedtak. For hele Vestfold og Telemark stadfestet fylkesmannen kommunens vedtak i 84 prosent av sakene).

Horten kommune har en høyere andel sosialhjelpsmottakere enn andre kommuner i kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Vi ser også at antallet har økt i 2018. Kommunen har også økende andel uføre og antall familier med lav inntekt. Det er merforbruk på dette området knyttet til sosialhjelp. Årsakene til dette kan være sammensatte. Tallene tyder på at kommunen har et særlig utfordringsbilde på dette området noe som medfører en økt risiko.

Barnefattigdom

Bekjempelse av fattigdom er et av FNs bærekraftsmål. Gjennom sitt ansvar for å forebygge sosiale problemer og bedre levekårene for vanskeligstilte, er kommunen en viktig aktør i innsatsen mot barnefattigdom i Norge. Kommunens ansvar på dette området er først og fremst regulert gjennom barnevernloven og sosialtjenesteloven.

Tall fra Bufdir¹⁰ viser at ett av ti norske barn vokser opp i fattigdom. Trenden de siste årene har vært at antall barn som vokser opp i fattigdom øker.

En undersøkelse Riksrevisjonen har gjort, viser at samarbeid og koordinering av tjenester rettet mot barnefattigdom ikke er godt nok i mange kommuner. I desember 2016 ble det derfor laget retningslinjer for samarbeid mellom barneverntjenesten og NAV.

Andelen barn i lavinntektsfamilier er høyere i Horten enn for landsgjennomsnittet. Andelen er økende.

	2015	2016	2017
Horten	12,5	12,8	13,4
Landet (inkl. Oslo)	10,0	10,3	10,7

Tabell 28: Andel barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt.

Bufdir har utviklet et sett med indikatorer knyttet til barnefattigdom fordelt på omfang (også fordelt på husholdningstype), risiko og boforhold. Horten ligger over

¹⁰ Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er underlagt Barne- og familiedepartementet (BFD), og er et fagorgan på områdene barnevern, barn, ungdom og oppvekst, adopsjon, familievern, likestilling og ikke-diskriminering og vold og overgrep i nære relasjoner.

gjennomsnittet for landet på alle de fire risikofaktorene. Av 8 indikatorene for boforhold ligger Horten over landsgjennomsnittet på seks av indikatorene.

NAV Horten har et mål knyttet direkte til barnefattigdom i årsmeldingen for 2018: redusere antallet barnefamilier som er langtidsmottakere av sosialhjelp. Som nevnt i avsnittet om sosialhjelp rapporter kommunen at dette målet ikke nådd, og antallet familier er økende. Helse- og omsorg har også et mål knyttet til barnefattigdom: følge tiltak i handlingsplan mot barnefattigdom. Rapportert status på målet i årsmeldingen for 2018 er at handlingsplanen blir fulgt. Det blir kommentert til statusen at kommunalområdet samarbeider med NAV Horten, og at man er oppmerksom på barn som pårørende av tjenestemottakere.

Kommunalområdet har ansvar for tildeling av Husbankens midler og opplyser at barnefamilier blir prioritert til Startlån. I Horten gikk 65,7 prosent av tildelte midler til barnefamilier i 2018, noe som er over den målsetning som Husbanken har satt (50 prosent).

Det opplyses i årsmeldingen at prosjektet Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier avsluttet som et eget prosjekt i 2018 og vil overføres som en av de faste tjenestene til NAV Horten, dette vil også medføre at målgruppen utvides. I tillegg nevnes styring av tiltaket «Stasjonen for voksne» som skal gi tilpassende tiltak med jobbsøkeraktiviteter og norskundervisning i samarbeid med Horten voksenopplæring.

Horten kommune ble i februar 2020 valgt ut til å delta i et pilotprosjekt hvor forskjellige statlige tilskudd til barn, unge og familier skal samles. Dette for å bidra til tverrfaglig arbeid og samordning av tjenester til utsatte barn og familier.

Horten kommune har en høyere andel barnefattigdom enn gjennomsnittet i landet. Indikatorene fra BUFDIR viser også at kommunen ligger over gjennomsnittet på flere risiko- og boforholdsfaktorer. På grunn av disse faktorene vurderes området til å ha en høy risiko.

Boligsosialt arbeid

Flere kommuner har utfordringer i arbeidet med å sikre varig bolig for vanskeligstilte på boligmarkedet.

I nasjonal strategi for boligsosialt arbeid 2014 – 2020 er det fastlagt felles nasjonale mål og prioriterte innsatsområder, og kommunene har en nøkkelrolle i å realisere målene. Vi er ikke kjent med om det kommer nye statlige føringer fra 2020. Kommunenes bruk av de statlige virkemidlene har betydning for arbeidet med å sikre varig bolig for vanskeligstilte på boligmarkedet.

Horten kommune har vedtatt Temaplan boligsosialt arbeid 2018/2019, som fastsetter innsatsområder for det boligsosiale arbeidet.

Horten Kommunale Boligstiftelse er hovedleverandør av utleieboliger som kommunen tildeler. Boligstiftelsen har en et eget styre som er politikerledet og stiftelsen har en skriftlig avtale med kommunen. Kommunestyret besluttet i 2016 at: «Anskaffelse av nye boliger for vanskeligstilte, ut over det boligstiftelsen kan tilby innenfor stiftelsens egne budsjetttrammer, skal skje i regi av Horten kommune, med kommunen som eier.» Behandling av søknader om kommunale boliger og husbankmidler blir utført av Helse- og boligservice, som ligger under tjenesteområdet Helse og velferd.

I årsmeldingen for 2018 framheves flere tjenester som NAV Horten har i forbindelse med det boligsosiale arbeidet. NAV Horten har en egen bokonsulent som arbeider med blant annet å sikre akseptable boforhold og avverge tvangssalg og fravikelser fra leid bolig. Videre har kommunen midlertidig botilbud for de som har behov for dette, dette skjer i tett samarbeid med Enhet for rus og psykisk helse.

Horten kommune har hatt flere branner i kommunale boliger. Kommunen har i 2019 vedtatt forskrift om branntilsyn i kommunen og vedtatt Overordnet handlingsplan for å hindre brann i boliger for risikogrupper.

Det er tre mål som knytter seg til boforhold i årsmeldingen for 2018. Et av målene indikator uten status (se forklaring i avsnittet om sosialhjelp) og to er rapportert med ønsket resultat. Som nevnt i avsnittet om barnefattigdom ligger Horten kommune over gjennomsnittet på mange av indikatorene knyttet til boforhold for barn, dette knytter seg blant annet til barn i husholdninger som bor trangt eller leier bolig.

Horten har høyere enn gjennomsnittet på av barn som bor trangt og i leid bolig. Dette er iboende risikoer i det boligsosiale arbeidet. En stor del av de kommunale boligene er organisert i boligstiftelsen, noe som krever samarbeid mellom kommunen og stiftelsen.

Horten kommune vektlegger et tverrfaglig arbeid på området, og det rapporteres en ganske god måloppnåelse i årsmeldingen for 2018. Risikoen vurderes til å være middels.

Introduksjonsordningen

Formålet med introduksjonsloven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.

Introduksjonsprogrammet skal bidra til at deltakerne blir kvalifisert for arbeid eller videre utdanning.

Bare halvparten av de som hadde plikt og krav til norskopplæring i landet fikk det av kommunen innen fristen på 3 måneder i 2017.¹¹ Det er risiko for at mange kommuner ikke sikrer god nok gjennomføring.

Kommunenes mottak av flyktninger fikk en topp i 2015/2016 da flyktningstrømmen til Europe og Norge økte dramatisk. Det var hovedsakelig personer fra Syria som sto for økningen. I 2016 ble det bosatt 15 000 flyktninger mens det for 2019/2020 bosettes rundt 5 000 flyktninger.

I 2019 var 13,6 prosent av befolkningen i Horten kommune innvandrere. Dette er noe under landsgjennomsnittet på 14,4 prosent. Av innvandrerne i Horten kommune er 34,2 prosent flyktninger og deres familieinnvandrede per 2019. Gjennomsnittet i landet er 30,8 prosent.

Horten kommune hadde en topp i bosetting i 2016, med bosetting av 86 flyktninger. Etter dette er antallet sunket. Kommunen bosatte 42 flyktninger i 2017 og 17 hvert år i 2018 og 2019. For 2020 er kommunen anmodet om å bosette 20 flyktninger.

NAV Horten har ansvaret for bosetting av flyktninger og introduksjonsprogrammet i kommunen. Ved utgangen av 2018 var det 140 deltakere i introduksjonsprogrammet, hvor 48 personer har avsluttet programmet. Av disse gikk 64,58 prosent over fra introduksjonsprogrammet til arbeid og utdanning (eksklusiv grunnskole) i 2018. Det er over det nasjonale målet på 55 prosent. Horten kommunes mål er at 70 prosent av

---

¹¹ Kilde: IMDI (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) er underlagt Kunnskapsdepartementet, og skal gjennomføre regjeringenes integreringspolitikk.

flyktningene skal gå over fra introduksjonsprogrammet til arbeid og utdanning (inklusive grunnskole). I 2018 rapporterte kommunen 91,6 prosent. Når man imidlertid ser på alle flyktninger bosatt i kommunen var sysselsetningsgraden i 2018 44,4 prosent, sammenlignet med 50 prosent i landet.

Horten kommune har bosatt et betydelig antall flyktninger de siste årene. Kommunen oppnår både nasjonale og egne mål på introduksjonsprogrammet.

Sysselsetningsgraden er imidlertid lavere enn gjennomsnittet i landet. Risikoen vurderes til å være middels.

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Oppfølging av sosialhjelpsmottakere	Oppfyller kommunen lovkrav om aktivitet for unge sosialhjelpsmottakere? Er det forsvarlig saksbehandling?	Høy	Vesentlig for berørte grupper. Forebygge sosialt og økonomisk utenforskap. Vesentlig for kommunens økonomi og tillit til kommunen.
Tiltak for å redusere barnefattigdom	Tiltak for fattige barnefamilier. Er planlagte tiltak gjennomført og evaluert. Tverrfaglig samarbeid.	Høy	Vesentlig for en sårbar gruppe (fattige barnefamilier). Arbeidet er vesentlig for å sikre alle gode oppvekstsvilkår i kommunen.

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Boligsosialt arbeid	Som tiltak mot barnefattigdom. Samarbeidet med stiftelsen. Tverrfaglig samarbeid. Brannforebyggende arbeid i kommunale boliger.	Middels	Vesentlig for en sårbar gruppe som har vansker med å komme inn i boligmarkedet.

4.3.3 Helse og velferd

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen får tilbud om nødvendige helse- og omsorgstjenester. Dette omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Kommunen har plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift.

I Horten kommune er Helse og velferd et eget tjenesteområde med kommunalsjef og en rådgiver. Tjenestene er for øvrig organisert i syv enheter: Helse- og boligservice, Enhet sykehjem, Enhet hjemmetjenester, Enhet for rus og psykisk helse (EROPH), Enhet for voksenhabilitering, Enhet Legetjenester og Enhet Horten helsehus.

Horten kommune har lavere utgifter til kommunale helse- og omsorgstjenester enn gjennomsnittet i landet (eks. Oslo). I 2018 var dette 27 244,- for landet og 24 991,- for Horten kommune. Horten brukte imidlertid en større andel av sinesamlede netto driftsutgifter på omsorgstjenester sammenlignet med gjennomsnittet i landet (ekskl. Oslo). I 2018 hadde Helse og velferd et merforbruk på 2 171 000,- noe som tilsvarer et merforbruk på 0,5 prosent i forhold til netto driftsramme. Kommunen skriver at dette i stor grad er knyttet til økte behov for ressurser til lovpålagte tjenester i hjemmetjenesten og brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Det var også merforbruk i Voksenhabilitering og Horten helsehus. Dette knytter seg også til økt tjenestebehov.

Samlet sykefravær for Helse og velferd har blitt redusert fra 11,38 prosent i 2017 til 9,72 prosent i 2018.

Samhandlingsreformen

Kommunen skal sørge for bevilgninger som er nødvendige for å yte tjenester og sette i verk tiltak som kommunen har ansvaret for. Kommunen skal inngå samarbeidsavtale med regionalt helseforetak om utskrivningsklare pasienter, jf. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 6-1. Kommunene må betale helseforetakene for pasienter som er utskrivningsklare fra sykehus, dersom kommunen ikke kan ta imot pasientene som avtalt. Departementet har gitt nærmere bestemmelser om ordningens omfang og innhold, jf. forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter.

Kommunene skal ha et døgntilbud for øyeblikkelig hjelp, både for somatiske lidelser og for voksne pasienter med psykisk helse- og/eller rusmiddelproblemer jf. helse og omsorgstjenesteloven § 3-5.

Horten kommune har et eget døgntilbud for øyeblikkelig hjelp, tilbudet er plassert i Horten medisinske senter og underlagt Enhet Horten helsehus. I kommunens årsmelding for 2018 var det fastsatt mål om antall «overliggerdøgn» i spesialhelsetjenesten. Rapportert resultat for 2019 er 109 døgn, noe som er ikke godkjent resultat. Grensen for akseptabelt resultat er 100 døgn.

Omsorgstilbud i og utenfor institusjon

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for pleie- og omsorgstjenester, uten hensyn til alder eller diagnose. Omfanget av pleie- og omsorgstjenestene har økt de siste årene. Det økende behovet skyldes både at tjenestetilbudet har blitt bygd ut i takt med at det blir stadig flere eldre, særlig i aldersgruppen over 90 år, og at det har vært en sterk økning i antall yngre mottakere (under 67 år).

Horten kommune har en høyere andel eldre personer i sin befolkning. Sammenlignet med gjennomsnittet i landet (inkl. Oslo) har Horten en lavere andel personer i alderen 0-17 år og 18-49 år. På den andre siden har Horten en høyere andel med personer i alderen 50-66 år og 67-79 år sammenlignet med gjennomsnittet i landet, også for gruppene 80-89 år og 90 år og eldre.

SSB sine befolkningsframskrivninger viser også at i perioden fram mot 2040 vil antall innbyggere i de eldste aldersgruppene øke betydelig. Horten kommune hadde i 2019 1092 personer i alderen 80-89 år og 246 personer 90 år og eldre. I 2025 viser framskrivningen at antallet personer 80-89 år økt til 1381 og antallet 90 år og eldre økt til 282. I 2040 viser framskrivningen at det vil være 2161 personer i alderen 80-89 år og 624 personer 90 år og eldre.

Med økende alder i befolkningen vil det sannsynligvis bli økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester fra kommunen.

Horten kommune har tre sykehjem: Borre sykehjem, Indre Havn sykehjem og Åsgårdstrand Sykehjem. Totalt er det 156 plasser, hvorav 2 er avlastningsplasser/ rulleringsplasser. Braarudåsen senter arbeider med rehabilitering, avlastning og lindrende behandling. I årsmeldingen for 2018 opplyser kommunen at de har igjennom året hatt god dekning på langtidsplasser i institusjon.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med tvungen helsehjelp ved Borre sykehjem i 2018. Det ble undersøkt om kommunen sørget for at helsetjenester med tvang til personer uten samtykkekompetanse ble utført i samsvar med aktuelle lovkrav. Det ble ikke avdekket avvik under tilsynet.

Kommunale helse- og omsorgstjenester består i hovedsak av ulike former for hjemmetjenester, som for eksempel hjemmesykepleie og praktisk bistand, opphold i institusjon, herunder sykehjem, og tilbud om avlastningstiltak, støttekontakt og omsorgslønn. Personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse har rett til å få slike tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse, jf. pasient og brukerrettighetsloven § 2-1d. Horten kommune hadde 17 brukere av brukerstyrt personlig assistanse i 2018, dette er på linje med landsgjennomsnittet (inkl. Oslo) regnet i brukere per 1 000 innbyggere.

Horten kommune har organisert hjemmetjenesten i en egen enhet med tjenestene: hjemmesykepleie, praktisk bistand, trygghetsalarm og brukerstyrt personlig assistent. Enheten er delt i syv avdelinger. Personer som får bistand fra hjemmesykepleien har også tilbud om å få levert mat fra sentralkjøkkenet i kommunen.

Fra 1.1.2020 har kommunene plikt til å kunne tilby dagaktivitetstilbud for personer med demens. Horten kommune har fire dagsenter for demens, ett på hvert av de tre sykehjemmene og ett i Maiastua på Nykirke. Tilbudet inkluderer transport fra og til senterne, frokost og middag. Videre har Horten kommune tilbudene: Cafetilbud for de som glemmer, pårørendeskole og demenskoordinator.

Statistikk fra Fylkesmannen viser for alle helse- og omsorgstjenester ble det behandlet 15 klager på vedtak fattet av Horten kommune. 10 vedtak ble stadfestet og 5 ble opphevet og sendt tilbake til kommunen for ny behandling.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse

Kommunene har en sentral rolle i å identifisere, utrede, behandle og følge opp personer med psykiske lidelser. Dette er også et felt med behov for koordinerte tjenester og tverrfaglig samarbeid, både innad i kommunen og med spesialisthelsetjenesten. Både skolehelsetjenesten og PPT kan ha en viktig rolle i arbeidet med å forebygge sykdom. Kommunen skal også skaffe bolig og sikre nødvendig bo-oppfølgning til dem som trenger det.

Fra 2019 skal kommunene også betale for pasienter innen psykisk helsevern som blir liggende på sykehus i påvente av kommunalt tilbud.

Fra 2020 skal alle kommuner skal ha psykologkompetanse. Rekruttering av flere psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene er en av regjeringens satsinger for å styrke kvalitet og kompetanse i det tverrfaglige arbeidet innen psykisk helse og rus, vold- og traumefeltet. Det er lagt til rette for at alle landets kommuner kan motta tilskudd til lønn til psykologstillinger.

Rusomsorg

Innenfor rusomsorgen er det behov både for forebyggende arbeid og tiltak knyttet til behandling. Dette er et område med behov for koordinering internt i kommunen og mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Prop. 15S (2015-2016) er regjeringens opptrappingsplan for rusfeltet, i perioden 2016 til og med 2020. Forslagene omhandler tiltak som skal legge til rette for en forbedret,

forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats. Det har skjedd en viss opptrapping av bevilgninger til rusfeltet.

Enhet for rus og psykisk helse (EROPH) har ansvar for tjenester for personer med rus og/eller psykiske utfordringer. Enheten har fire ulike team: mottaksteam, aktivitetsteam, vekstteam og mestringsteam. Kommunen tilbyr forskjellige tjenester til personer innenfor denne gruppen både individuelt, gruppetilbud og dagsentertilbud. Det avholdes også månedlige treff for pårørende.

Kommunen har vedtatt en Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2023.

Fylkesmannen gjennomførte i 2018 tilsyn med kommunens tjenester til personer med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse. I tilsynet ble det undersøkt om kommunen legger til rette for og følger opp at personer over 18 år med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse mottar individuelt tilpassende, samordnede og forsvarlige helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester. Det ble ikke avdekket avvik under tilsynet.

Mål og måloppnåelse for helse og velferd i Årsmeldingen for 2020

I årsmeldingen for 2020 har tjenesteområdet helse og velferd i alt 48 mål.

Tjenesteområdet har oppnådd ønsket resultat på 23 av målene, akseptabelt resultat på 10 av målene og ikke godkjent resultat på 6 av målene. På 9 av målene er det enten ikke tilgjengelige data eller det har ikke vært mulig å vurdere måloppnåelsen basert på den status som er oppgitt. De målene hvor det er ikke godkjent resultat er: ansikt-til-ansikt tid (ATA-tid) i Praktisk bistand,¹² antall fakturerte «overligggedøgn» i spesialhelsetjenesten, tjenestemottakere av hjemmesykepleien som har besøk av maksimum 18 forskjellige tjenesteytere per måned,¹³ tjenestemottakere som har besøk av tjenesteansvarlig over 40% av mulige besøk per måned, tjenestemottakere av praktisk bistand som har besøk av primærkontakt over 90% av mulige besøk per måned og opplevd grad av brukermedvirkning i EROPH.

---

¹² Kommunen har ikke et system som automatisk beregner denne tiden, og derfor er det gjort en manuell opptelling av planlagte timer i mars og en uke i september.

¹³ For dette målet merkes det at antallet tjenesteytere har blitt høyere pga. at flere pasienter har stort bistandsbehov og krever derfor to personer per besøk.

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Hjemmesykepleien/ praktisk bistand	Oppnåelse av kommunens egne kvalitetsmål i tjenesten.	Høy	Vesentlig for velferden til sårbar gruppe.
Tildeling av tjenester - saksbehandling	Sikrer kommunen at saksbehandlingen ved tildeling av tjenester er tråd med lovverk	Middels/høy	Vesentlig for at brukere får riktige tjenester.
Brukerstyrt personlig assistent (BPA-ordningen)	Informasjon, tildeling av tjenesten og oppfølging av tjenestekvalitet, arbeidsmiljø og kontrakter.	Middels	Vesentlig for at brukere får riktige tjenester, for kvalitet og for økonomi.

4.3.4 Kultur og samfunnsutvikling

Kommunalområdet Kultur og samfunnsutvikling har ansvaret for kultur, plan og utbygging (inkludert byggesak) og kommuneutvikling. Tjenesteområdet består av seks enheter: Enhet for kommuneutvikling (inkl. folkehelse), plan- og utbyggingstjenester, Horten kulturskole, Horten bibliotek, Kulturhuset 37 og Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling. Under kommuneområdet ligger også kulturadministrasjon og næring. Plan- og byggemyndighet blir behandlet i kapittel 4.5 Myndighetsutøvelse.

Kommunen skal sørge for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante virkemidler og tiltak som fremmer og legger til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet regionalt og lokalt, jf. kulturloven § 4. Kommunen skal sørge for at kulturlivet har forutsigbare utviklingskår, legge til rette for deltakelse i kulturaktiviteter og sørge for at personer, organisasjoner og institusjoner har tilgang til informasjon om økonomiske støtteordninger og andre virkemidler, jf. kulturloven § 5.

Bibliotek

Kommunen har ansvar for folkebibliotek og skolebibliotek. Alle kommuner skal ha en fagutdannet biblioteksjef, og bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

I 2018 hadde biblioteket 214 591 besøk. Besøktallet har økt med 23 prosent over de siste fem årene. I 2018 var det 7,9 bibliotekbesøk per innbygger i Horten, er betydelig over kommunegruppe 13 med 4,6 og landsgjennomsnittet (uten Oslo) med 4,8 besøk. Biblioteket i Horten har ordning med meråpent bibliotek alle dager fra klokken 7-23 alle dager. Nettsidene til biblioteket er en del av Vestfold bibliotekenes nettsider.

Kommunen har fagutdannet biblioteksjef.

Kulturskole

Alle kommuner skal ha et kulturskoletilbud til barn og unge, enten alene eller i samarbeid med andre kommuner, jf. opplæringsloven § 13-6.

Kulturskolen i Horten er organisert som en egen enhet og har målgruppe fra 0-19 år.

Kulturskolen har tilbud innenfor musikk, visuell kunst, dans og kulturkarusellen/musikklek. Det er søskenmoderasjon og friplassordning for familier med lav inntekt.

Horten kommune har en mindre andel av barn i alderen 6-15 år i kommunens kulturskole sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet uten Oslo.

	2016	2017	2018
Horten	6,5	5,4	5,3
KOSTRA-gruppe 13	10,8	10,4	10,5
Landet uten Oslo	14,2	13,8	13,8

Tabell 29: Andel barn 6-15 år i kommunens kulturskole

Tilskudd til idrett og kultur

Kommunen yter tilskudd til idretts- og kulturformål. Både profesjonelle, amatører og frivillige lag og organisasjoner kan være mottakere av slike tilskudd.

Horten kommune deler ut kulturmidler en gang i året. Midlene har som mål å skape et rikere kulturliv i form av aktiviteter og arrangementer, midlene deles ut på grunnlag av Kulturplanens handlingsdel. Barn og unge, samt tiltak som fremmer kultur som byutviklingsfaktor prioriteres i tildelingene.

I 2019 ble det utdelt ca. en million i kulturmidler. Dette inkluderer både tilskudd gitt på grunnlag av politiske vedtak og tilskudd basert på søknader.

Horten kommune har noe lavere driftsutgifter til kultursektoren enn landsgjennomsnittet og kommunegruppe 13 (også i andel av totale driftsutgifter), men det er økning i perioden 2016-18. På investeringer i kultursektoren ligger kommunen i 2018 over landsgjennomsnittet og kommunegruppe 13.

Årstall	Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger			Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Horten	1542	1600	1806	919	578	2979
KOSTRA-gruppe 13	2027	2122	2260	833	836	925
Landet uten Oslo	2097	2224	2354	954	934	1053

Tabell 30: Driftsutgifter og investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (i kroner)

Horten kommune har vedtatt en kulturplan for 2015-2019 og plan for perioden 2020-2024 er under behandling.

Kommunen er deltaker i Vestfold Museene IKS som forvalter Munchs Hus og Midgard historisk senter i Horten kommune.

Av 7 mål på kulturområdet rapporterer kommunen i 2018 at et mål oppnådd med ønsket resultat, fire med akseptabelt resultat, ingen med ikke godkjent resultat.¹⁴

Det gjøres betydelige investeringer på kulturområdet i Horten (Kulturkvartalet og oppgraderinger av biblioteket), men i driftsmidler ligger Horten lavere enn andre kommuner.

Folkehelsearbeid

Arbeidet med folkehelse og å forebygge sykdom er sentralt i samhandlingsreformen. Arbeidet er forankret i folkehelseloven. Kommunen skal fremme helse og søke å

¹⁴ To av målene er det ikke nødvendige opplysninger i årsmeldingen for at status per 2018 kan vurderes.

forebygge sykdom, skade og sosiale problemer. Kommunen skal fastsette mål og strategier for folkehelsearbeidet. Utgangspunktet for mål og strategier skal være kommunens identifisering av sine folkehelseutfordringer. Hensikten med at kommunen skal sette mål og strategier er å sikre politisk og tverrsektoriell forankring av folkehelsearbeidet.

Folkehelseloven setter krav til politisk forankring av folkehelsearbeidet og for en langsiktig, systematisk innsats. Det innebærer at kommuner og fylkeskommuner skal ha oversikt over helsetilstanden til befolkningen i sin kommune/sitt fylke og de faktorer som påvirker helsetilstanden. Denne kunnskapen skal legges til grunn i kommuneplanarbeidet.

Horten kommune har en egen folkehelsekoordinator i 100 prosent stilling. Stillingen er plassert under Enhet for kommuneutvikling.

Kommunen har kartlagt befolkningens helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Dette er sist gjennomført i 2019 med rapporten «Her i Horten 2». I kartleggingen blir blant annet tall fra Telemarksforsknings ståstedsanalyse fra 2019 presentert. I rapporten var folkehelse det området som kommunen kom dårligst ut på.

I ståstedsanalysen står det: «Når det gjelder folkehelse har Horten særlige utfordringer knyttet til befolkningens helsetilstand og indikatorer for oppvekst og levekår.» Rapporten framhever imidlertid at kommunen har et sterkt forankret arbeid på området.¹⁵

Grunnet kommunens demografi er det i noen grad en iboende risiko på dette området. Det er en noe lavere levealder i Horten enn landet. Telemarksforsknings ståstedsanalyse viste til at mesteparten av ressursene på området gikk til barn og unge, mens det var mindre fokus på andre grupper. Vi vurderer risikoen for selve folkehelsearbeidet til å være lav/middels.

---

¹⁵ Telemarksforskning, *Ståstedsanalyse, Horten kommune*, 2019

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon:

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Forebyggende arbeid i kommunen	Hvordan det forebyggende arbeidet er forankret, koordinert og gjennomført.	Lav/middels	Vesentlig for det forebyggende arbeidet i kommunen.

4.3.5 Teknisk

Kommunalområdet Teknisk forvalter og driver kommunale eiendommer, park-, grønt- og idrettsanlegg, vei, vann og avløp. Området er organisert i enhetene: eiendom, park og idrett, prosjekt bygg/eiendom, kommunalteknisk drift og kommunalteknisk planenhet.

Beregning av selvkost

Vannforsyning, avløp, renovasjon, feiing og byggesaksbehandling finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. Regler om beregning av selvkost er hjemlet i kommuneloven § 15-1 og forskrift om beregning av selvkost (i kraft 01.01.2020). Forskriften gir rettslig bindende regler for hvordan samlet selvkost for et tjenestoområde skal beregnes.

Krysssubsidiering mellom kommunens lovpålagte håndtering av husholdningsavfall og avfallstjenester som selges i markedet er forbudt. Avfallsforskriften setter krav til at kommunen skal ha separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall.

Prosjektstyring av bygg og anlegg

Enhet for prosjekt er ansvarlig for planlegging, gjennomføring og kontroll av alle kommunale bygge og anleggsprosjekter. Enheten skal gjennomføre løpende kontroll i alle bygge- og anleggsprosjekter, herunder økonomi, framdrift, kvalitet, HMS og seriøsitet. I økonomiplanen for 2020-2023 vises det til brev fra fylkesmannen hvor det framgår at Horten kommune har nest høyest lånegjeld i gamle Vestfold fylke etter Re kommune ved utgangen av 2017. Av økonomiplanen framgår det at i perioden 2020-2023 er budsjettert 1 414 658 000,- i investeringsbudsjettet. Det er alltid risiko knyttet til gjennomføring av investeringsprosjekter, både med hensyn til etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser og prosjektstyring generelt.

Fastsettelse av gebyr

Kommunen fastsetter fordelingen av kostnaden på abonnenter gjennom egne vedtak. Kommunens handlingsrom for fordeling av gebyrbyrden varierer mellom selvkostområdene. Horten kommune har lavere gebyrnivå enn gjennomsnittet i landet og kommunegruppe 13 på årsgebyr for avfall, vann og feiing og tilsyn.

	Årsgebyr for avfallstjenesten	Årsgebyr for avløpstjenesten	Årsgebyr for vann- forsyning	Årsgebyr for feiing og tilsyn
Horten	1976	4243	2269	342,0
KOSTRA- gruppe 13	2637	3874	2608	392,0
Landet uten Oslo	2854	4146	3741	468,0

Tabell 31: Satser for en standard bolig på 120 kvm, kr ekskl. mva. (kr), 2019, SSB.

Vann og avløp

Kommunen skal sørge for en tilstrekkelig og sikker vannforsyning, og en miljømessig riktig avløpshåndtering. Alle kommuner skal ha beredskapsplaner for drikkevannsforsyning.

I mange kommuner er vann- og avløpsnettet gammelt og det er store kostnader knyttet til vedlikehold og fornying. Klimatiske endringer med hyppige og voldsomme nedbørsmengder kan være en utfordring dersom lednings-nettet er gammelt og/eller underdimensjonert.

Drikkevannsforskriften §§ 6 og 7 setter krav om farekartlegging og farehåndtering og om internkontroll for alle vannverkseiere. Det er krav om internkontroll også på avløpsområdet, og kommunen skal blant annet ha en samlet oversikt over overløp, jf. forurensningsforskriften kapittel 13 og 14.

Drikkevannet i Horten kommune leveres av Vestfold Vann IKS fra deres to vannverk på Eidsfoss og Seierstad. Vestfold Vann har ansvaret for hovednettet som leverer vann til de seks eierkommunene. Kommunen har ansvar for sitt eget vann-nett fra der det tilknyttes Vestfold Vann sitt nett og fram til tomte til hver vannabonnent.

Sammenlignet med landet (uten Oslo), er en høyere andel av kommunens innbyggere tilknyttet den kommunale vannforsyningen (94,4 prosent i 2018).

Horten kommune har en gjennomsnittlig alder på vannledningsnettet på 36 år (i 2018), mens landsgjennomsnittet (uten Oslo) er på 32 år. Horten hadde imidlertid en dobbelt så høy fornyelsesgrad av det kommunale ledningsnettet enn landet (uten Oslo), henholdsvis 1,4 prosent og 0,69 prosent, målt som gjennomsnitt for siste tre år i 2018. Det har også vært en nedgang i estimert vannlekkasje per meter vannledning per år i perioden 2016 til 2018, denne var i 2018 under landsgjennomsnittet (uten Oslo).

Horten kommune har også et noe eldre spillvannsnett (avløp) enn landet (uten Oslo) med en gjennomsnittlig alder på 32 år sammenlignet med 30 år for landet. Horten kommune har over dobbelt så høy fornyelse av spillvannsnettet enn gjennomsnittet i landet (uten Oslo). Horten har fornyet 1,32 prosent, mens landsgjennomsnittet er 0,56 prosent, målt som et gjennomsnitt for siste tre år i 2018. Prosentandelen har imidlertid gått noe ned i perioden 2016-2018.

Området har tre mål knyttet til vann og avløp i årsmeldingen for 2018, rapportert status for 2018 er at to av målene er oppnådd med ønsket resultat og et er oppnådd med akseptabelt resultat.

Kommunen har generelt lave gebyrer, og det gjøres fornyelse av ledningsnettverket. Kommunedirektøren opplyste om at de har hatt gjennomgang av sin vannforsyning siden Askøy. Vi vurderer risikoen som lav.

Renovasjon

Økonomisk vekst og forbruk gjør at avfallsmengdene fortsetter å vokse i Norge. Målet er å produsere mindre avfall, samtidig som ressursene utnyttes bedre. Avfall kan påvirke miljøet direkte ved at dårlig avfallshåndtering eller forsøpling endrer økosystemene. Gode systemer for innsamling av avfall og oppfølging av forsøplingssaker er viktige tiltak for å hindre forsøpling, helse- eller luktproblemer eller andre forurensningsulempes som følge av avfall.

Kommunen skal blant annet sørge for at det er etablert et system for innsamling av husholdningsavfall og at det gis nødvendig informasjon om avfallshåndtering til husstander og bedrifter.

I tillegg til den lovpålagte renovasjonsordningen, er det mange kommuner eller kommunale selskaper som driver næringsrettet renovasjonsvirksomhet.

Renovasjonsordningen i Horten er ivaretatt av Vestfold Avfall og Ressurs AS (VESAR), eid av Horten kommune sammen med fem andre kommuner. Selskapet sørger for innsamling av husholdningsavfall, Skoppum gjenvinningsstasjon og en miljøstasjon i Horten. Selskapet er et bestillerselskap som kjøper renovasjonstjenester for eierkommunene, og har derfor ikke eget materiell eller tjenester de drifter selv. Kommunen fastsetter renovasjonsforskrift og gebyrregulativet og har ansvar for innkrevingen av denne.

Andelen avfall levert til materialgjenvinning var i 2018 59,6 prosent, noe som er betydelig høyere enn landet (utenom Oslo) og kommunegruppe 13 på henholdsvis 40,0 og 43,3 prosent. Videre har mengden husholdningsavfall per årsinnbygger sunket noe fra 2106 (513,5 kg) til 2018 (486,6 kg).

Horten kommune har en høy gjenvinningsgrad og synkende mengde med husholdningsavfall. Risikoen vurderes til å være lav.

Brannvern og feiing

Brann og eksplosjonsvernloven har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser.

Kommunen plikter å sørge for etablering og drift av et brannvesen. Brannvesenets oppgaver er å sørge for beredskap ved brann og å drive forebyggende arbeid.

Det forebyggende arbeidet innebærer bl.a. kartlegging av brannobjekt og utsatte grupper, samt tilsyn og feiing av fyringsanlegg i bygninger. Fra og med 01.01.2016 ble fritidsboliger omfattet av kommunens plikt til å drive tilsyn og feiing av fyringsanlegg.

Horten kommune har organisert brannvesenet Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS (VIB) sammen med tre andre kommuner. Selskapet har både ansvar for beredskap ved brann- og redningsoppgaver, og forebyggende brannvern.

Det var forvaltningsrevisjon av selskapet i 2019, med tilhørende eierskapskontroll. Tema for forvaltningsrevisjonen var arbeidet med særskilte brannobjekter og forebyggende arbeid, samt hvordan selskapet er organisert. Rapporten hadde anbefalinger både til kommunen og selskapet. Kommunestyret behandlet saken i møte den 26.02.20 og vedtok kontrollutvalgets innstilling. Av vedtaket framgår det at kontrollutvalget ber både kommunedirektøren og VIB om å rapportere på oppfølgingen av anbefalingene innen 23.10.20. Vi vurderer risikoen til å være middels.¹⁶

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon:

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Prosjektstyring	Planlegging, anskaffelse og gjennomføring av investeringsprosjekt – bygg/anlegg	Middels	Vesentlig for økonomi og kvalitet i leveransene.

4.3.6 Horten havn

Horten havnevesen er organisert som en et eget kommunalområde. Havnevesenet forvalter kommunens oppgaver etter lov om havner og farvann. Området har ansvar for drift av kommunens kaianlegg og havneinnretninger, herunder all infrastruktur i forbindelse med Horten-Moss sambandet og havn og gjestehavn i Horten og Åsgårdstrand for fritidsbåter.

¹⁶ Det er anbefalt tema som omfatter brannvern i andre deler av rapporten, se avsnittene om boligsosialt arbeid, og eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap.

4.4 Myndighetsutøvelse - kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet

Kommunens myndighet skal forvaltes effektivt, og slik at formålet med myndighetsutøvelsen og rettssikkerhet for den enkelte blir godt ivaretatt.

4.4.1 Plan- og byggesaksbehandling

Plan- og bygningsloven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planprosessen skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter.

Kommunene fatter vedtak om nesten all byggeaktivitet innenfor kommunegrensene. Sett fra innbyggernes ståsted er dette en inngripende lov. Det er derfor viktig at innbyggerne har tillit til at kommunen håndhever loven på en forutsigbar, lik og effektiv måte. Et hensiktsmessig og oppdatert planverk bidrar til å sikre effektivitet og likebehandling.

Kommunen skal føre tilsyn med at loven etterleves. Tilsynet skal ha et slikt omfang at det kan avdekke ulovligheter.

Enhet for plan og utbyggingstjenester er organisert under kommuneområdet Kultur og samfunnsutvikling. Enheten har fire faggrupper: geodata (kart og oppmåling), regulering, byggesak og landbruk.

For byggesaker med tre ukers behandlingstid hadde Horten i snitt 16 dagers behandlingstid i 2018, noe som er under både snittet for landet uten Oslo og kommunegruppe 13. For byggesaker med 12 ukers frist hadde kommunen i snitt 42 dagers behandlingstid, noe som er litt over snittet for landet uten Oslo (37 dager), men litt under kommunegruppe 13 (44 dager). Selvkostgraden for byggesaker ligger i Horten kommune på 88 prosent i 2018.

	2016	2017	2018
Klager mottatt i kommunen	18	56	7
Klager avvist av kommunen	.	1	0
Klager behandlet og vedtatt av kommunen	18	51	7
Klager tatt til følge i kommunen	.	0	2

	2016	2017	2018
Kommunale vedtak oversendt fylkesmannen	11	35	5
Kommunale vedtak behandlet av fylkesmannen i alt	11	23	6
Kommunale vedtak som ble stadfestet av fylkesmannen	.	19	6
Kommunale vedtak som ikke ble opprettholdt hos fylkesmannen	3	3	0
Kommunale vedtak som ble omgjort av fylkesmannen	.	0	0
Kommunale vedtak som ble opphevet av fylkesmannen, og returnert til kommunen for ny behandling	3	3	0

Tabell 32: Klagesaksbehandling i kommunen og hos fylkesmannen for byggesak.¹⁷ «.»= tall kan ikke forekomme, SSB.

Horten kommune har et varierende antall klagesaker på byggesak i perioden 2016-2018. Av saker som ble oversendt fylkesmannen ble tre saker opphevet og sendt til kommunen for ny behandling i hvert av årene 2016 og 2017. I samtlige av klagesakene oversendt fylkesmannen i 2018 ble kommunens vedtak stadfestet.

Kommunen hadde henholdsvis 7, 12 og 5 byggesaker med tilsyn i årene 2016, 2017 og 2018. I tillegg hadde kommunen 4 ulovlighetsoppfølginger ved ikke omsøkt byggevirkosomhet i 2018.

Horten kommune har et oppdatert planverk, kort saksbehandlingstid og har ikke områder hvor det er særlig press på utbygging. Risikoen vurderes som lav.

4.4.2 Skjenkekontroll

Kommunen har ansvar for å tildele skjenke- og serveringsbevilling til virksomheter og å føre kontroll med at regelverket etterleves. Et særlig risikoområde er kontroll med virksomheter som har skjenkebevilling.

Utførelse av kontroll og håndheving av brudd på skjenkebestemmelsene er regulert i forskrift. Fra 2018 fikk kommunene også ansvar for å føre tilsyn med tobakksutsalg.

¹⁷ Bygge- og delesøknader, eierseksjonerings, tilsyn og gebyrer.

Forvaltningen av kommunes salgs-, skjenke- og serveringsbevilling er organisert under kommunalområdet Administrasjon. Kommunedirektøren er delegert myndighet til å fatte vedtak i alle bevillingssaker etter alkoholloven. Securitas gjennomfører kontroll med alkoholbevillinger og tobakksalg på vegne av kommunen. I årsmeldingen for 2018 framgår det at det ble gjennomført mer enn 3 salgs-/skjenkekontroller per bevilling i 2018.

I 2018 fastsatte kommunen ny forskrift om salgs- og skjenketider for alkoholholdig drikk. Kommunen har videre i 2019 vedtatt Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2023 som også inneholder retningslinjer saksbehandling av bevillinger i kommunen.

Horten kommune har ikke registrert salgs- og skjenkebevillingene i kommunen i Helsedirektoratets bevillingsregister (jf. alkoholforskriftens § 33). Det er i tobakkssalgsregisteret registret 40 steder (inkludert et sted som er konkurs, fem ferjer og Bastøy fengsel), utsalgsstedene er selv ansvarlig for å registrere seg. Salget på ferjene har Helsedirektoratet ansvar for å føre tilsyn med.

Det har vært omtale av flere saker om skjenke- og serveringsbevillinger i Horten kommune i media over de siste årene.

Omsatt mengde alkohol i dagligvarebutikker og Vinmonopol per innbygger er noe høyere i Horten enn en gjennomsnittet for hele landet.

År	2014	2015	2016
Horten	5,6	5,4	5,5
Landet (inkl. Oslo)	5,0	5,0	5,0

Tabell 33: Alkohol omsatt i dagligvarebutikker og Vinmonopol, liter ren alkohol per innbygger 15 år+, kilde: Folkehelseinstituttet.

Horten har et noe høyere alkoholkonsum enn gjennomsnittet i landet, dette er i iboende risiko som fordrer en god forvaltning av bevillingene i kommunen. Det har vært noen saker i media om skjenke- og serveringsbevillinger. Kommunen har ikke fulgt opp sitt ansvar for å registrere bevillinger i Bevillingsregisteret. Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon av dette området tidligere i Horten. Risikoen vurderes til middels.

4.4.3 Landbruks- og miljøforvaltning

Kommunene har oppgaver knyttet til saksforberedelse og kontroll av ulike tilskuddsordninger i landbruket. Videre har kommunene både myndighet og tilsynsoppgaver etter konsesjonsloven i forbindelse med eierskifte, og etter jordloven i forbindelse med nydyrking, deling eller omdisponering av jordbrukseiendom, og i forbindelse med driveplikt. Kommunen har også ansvar for å kontrollere at skogbruksloven følges, og kan fastsette meldeplikt for planer om hugst og tiltak knyttet til foryngelse og stell av skog.

Kommunene spiller en nøkkelrolle i arbeidet med å nå de nasjonale miljømålene, både som myndighet og som samfunnsaktør. Kommunen har flere myndighets- og samfunnsoppgaver på miljøområdet.

Fra 1. januar 2020 er det forbudt å bruke fossil fyringsolje og parafin til oppvarming av bygninger. Kommunene har ansvar for å håndheve forbudet. Kommunene kan føre tilsyn med at forbudet blir etterlevd i deres kommune, og behandler søknader om eventuelle unntak fra forbudet. Forbudet vil føre til at flere nedgravde oljetanker skal tas ut av bruk. Dersom kommunen har fastsatt lokal forskrift om nedgravde oljetanker vil det gi større forutsigbarhet for tankeiere i kommunen, og lette kommunens saksbehandling. Horten kommunen har ikke vedtatt en slik forskrift.

Horten kommune er en betydelig jordbrukskommune med 16 308 dekar jordbruksareal i drift og 26 623 dekar produktivt skogareal (2018). Det dyrkes korn på omtrent 75 prosent av jordbruksarealet. Kommunens jordbrukskontor er organisert som en faggruppe i enhet for plan og utbyggingstjenester i kommunalområdet Kultur og samfunnsutvikling. Kommunen mottok henholdsvis 5, 2 og 8 søknader etter jord- og konsesjonslov i henholdsvis 2016, 2017 og 2018.

	2016	2017	2018
Omdisponering til andre formål enn landbruk i alt	43	3	215
Dyrka jord	9	0	102
Dyrkbar jord	34	3	113

Tabell 34: Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, Horten kommune

Kommunen arrangerer jegerprøveeksamen. Kommunen har ikke behandlet saker om ferdsel i utmark i perioden 2016-2018.

Horten kommune har 16 verneområder (inkl. Tordenskjoldeika). Kommunen har gjort kartlegging av naturtypene i kommunen og registret dette i Miljødirektoratets naturbase. Horten kommune har også landets største forekomst av misteltein, som er en truet art.

4.4.4 Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Salgs-, skjenke- og serveringsbevillinger (+tobakkskontroller)	Saksbehandling av bevillinger. Kontroller med alkoholsalg og tobakksalg.	Middels	Vesentlig for næringsdrivende og forebyggende arbeid. Betydning for omdømme.
Landbruks- og miljøforvaltning	Vinkling kan bestemmes i forbindelse med bestilling.	Middels	Vesentlig for samfunns-ansvar, likebehandling, tillit og omdømme

4.5 Samfunnssikkerhet og bærekraft

4.5.1 Planlegging i kommunen

Plan- og bygningsloven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planprosessen skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter.

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver kommunen.

Kommunestyret skal minst en gang hver valgperiode utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Hvert fjerde år legger regjeringen fram nasjonale forventninger til den kommunale planleggingen, for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Det framgår av de nasjonale forventningene for 2019-2023, at FNs 17 bærekraftsmål bør blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen, innenfor den lokale sammenhengen i kommunen.

Kommunestyret vedtok i 2016 Planstrategi 2016-2020 og planprogram for kommuneplanens arealdel 2018-2030.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen ble vedtatt i juni 2015 og har et tidsperspektiv fram til 2027. Planen har fire fokusområder: attraktivitet, god oppvekst, trygghet for innbyggerne, og natur og miljø. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i april 2019. Planen er vedtatt for perioden 2019-2031. Planen inkluderer ikke Horten sentrum som har en egen plan. Kommunedelplanen for Horten sentrum ble vedtatt i 2015. Perioden for planen er fra 2015-2027.

Det er en pågående prosess med områderegulering av Horten havn, dvs. områdene nord og sør for fergeleiet. Dette er et sentrumsnært område og områdereguleringen dekker et betydelig areal.

Da kommunen har et oppdatert planverk vurderes risikoen på dette området til å være lav.

4.5.2 Næringsutvikling

En av oppgavene til kommunen som planmyndighet er å vurdere og ta hensyn til næringsutvikling og næringsbebyggelse i kommunen. Enkelte kommuner har egne næringsplaner og egne virkemidler knyttet til disse, mens andre har organisert arbeidet i ulike former for næringsselskap/samarbeid.

Kommunens næringsarbeid er organisert som en del av kommunalområdet kultur og samfunnsutvikling. Kommunen har en strategisk næringsplan for perioden 2015-2020. Satsningsområdene som er identifisert i planen er: attraktivitet, næringsklynger, innovasjon og kompetanse, næringsoffensiv, infrastruktur og regionalt samarbeid. Til hvert satsningsområde er det beskrevet målsetninger, strategi og tiltak.

Horten kommune har også en egen START koordinator som har ansvar for å gi rådgivning til personer som ønsker å starte en egen bedrift.

På NHOs kommune NM 2019 er Horten kommune rangert som femte best i Vestfold og Telemark og på 77 plass i landet. På hovedindikatorene gjør Horten det som følger:

	Rangering i Vestfold og Telemark (av 27)	Rangering i landet (av 422)
Næringsliv	13	176
Arbeidsmarked	19	332
Demografi	10	155
Kompetanse	1	11
Kommuneøkonomi	11	124

Tabell 35: Hovedindikatorer fra NHOs Kommune-NM 2019 for Horten kommune, kilde NHO.

I årsrapporten for 2018 er det et mål direkte knyttet til næringsutvikling for kommunalområde Kultur og samfunnsutvikling: god samhandling med næringslivet. Her rapporterer kommunen at dette er målt i brukerundersøkelse gjennomført i januar 2019 som viste at 3 av 4 mente at kommunen samarbeider godt med næringslivet. Risikoen på området vurderes til å være lav.

4.5.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Plan- og bygningsloven setter krav til samfunnssikkerhet i planleggingen i kommuner og fylker. Sivilbeskyttelsesloven pålegger kommunene å planlegge beredskapen basert på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjennomfører årlige kommuneundersøkelser. Resultatene fra kommuneundersøkelsen 2019 viser at et stort flertall av kommunene (i Vestfold og Telemark) oppfyller alle minimumskravene til helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse.

I DSBs kommuneundersøkelse for 2019 framgår det at Horten oppfyller alle minimumskravene til helhetlig ROS analyse og overordnet beredskapsplan.

Fylkesmannen gjennomføre i 2019 tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen. Fylkesmannen skriver at: «Horten kommune har et høyt fokus på arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, og har innenfor stramme rammer prioritert dette arbeidet gjennom en årrekke, noe som vises meget godt.» Det ble ikke avdekket avvik, men det er to merknader i rapporten på forhold som fylkesmannen mener kommunen bør følge opp. Fylkesmannen ber også kommunene fylle ut en egenmelding om beredskapsarbeidet hvert år. Av de 20 spørsmålene var det kun på punktet om det var avholdt møter i beredskapsrådet som kommunen ikke svarte bekreftende på. Her opplyses det om at ny beredskapskoordinator har hatt møter med enkeltaktører høsten 2019 og at første møte vil avholdes i januar 2020. Vi vurderer risikoen på området til å være lav.

4.5.4 Klimamål – miljøansvar

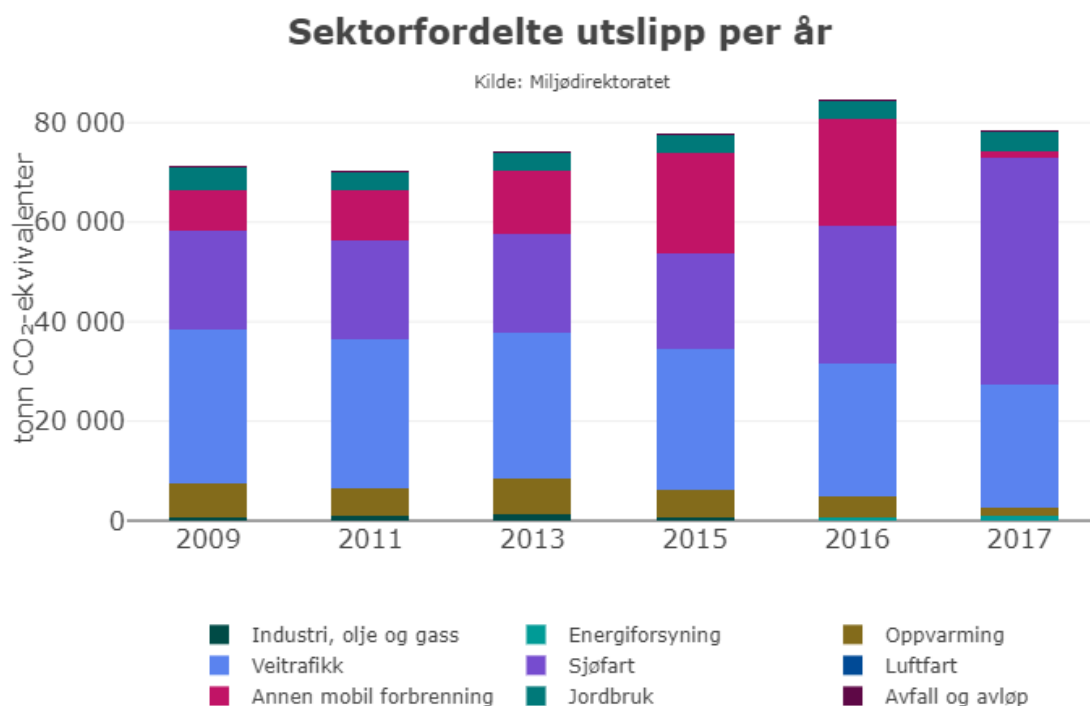
I følge forskrift om statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning skal kommunene og fylkeskommunene i sin overordnede planlegging innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser. Formålet med dette er at kommuner og fylkeskommuner gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse skal stimulere til og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning). I følge de statlige retningslinjene skal kommunene ha ambisiøse mål for utslippsreduksjoner.

Horten kommune har vedtatt en klima- og energiplan for 2012-2020. Det er også utarbeidet et handlingsprogram, sist i 2016 for perioden 2017-2020. Kommunedelplan for klima og energi 2020-2032 har vært på høring (høringsfrist 17.01.20).

Kommunen utarbeider også årlige klimaregnskap. Fra klimaregnskapet kommunens virksomhet i 2018 framgår at virksomheten medførte et utslipp på 1 296 CO₂-ekvivalenter, dette er en nedgang på 9 prosent fra 2017 og 33 prosent fra 2012. Hovedårsaken til nedgangen er redusert bruk av elektrisitet og at den nordiske energimiksen har blitt renere. I rapporten framgår det at: «Hovedmålsettingen i Klima- og energiplanen om at kommunens virksomhet skal være klimanøytral innen 2020 er

foreløpig ikke nådd. Det er lite sannsynlig at kommunal virksomhet kan bli klimanøytral innen 2020, all den tid kommunens aktivitet medfører noen utslipp.»

For kommunen som geografisk område har det vært en oppgang i klimagassutslippene (CO₂-ekvivalenter) i perioden 2009-2016, men med en nedgang fra 2016 til 2017.

Figur 36: Sektorfordelte utslipp per år i Horten kommune, 2009-2017, Kilde: miljødirektoratet.

Kommunen har redusert utslippene sine betraktelig, men oppnår ikke det politisk satte målet for 2020 om at kommunen skal være klimanøytral. Kommunen har under utarbeidelse en kommuneplan for klima og energi 202-2032. Risikoen vurderes som middels.

4.5.5 Aktuelt for forvaltningsrevisjon

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Næringsutvikling/ samfunnsutvikling	Hvordan har kommunen fulgt opp vedtatte planer. Er tiltakene tilstrekkelige for å oppnå målene?	Lav	Vesentlig for kommunens utvikling.

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Miljø/klima	Tiltak og måloppnåelse	Middels	Vesentlig for å ivareta kommunens samfunnsansvar.

5 Risikovurdering - eierskap

5.1 Eierskap i Horten kommune

Oversikt over kommunens eierinteresser i selskap framgår av vedlegg. Vi har ikke vurdert behovet for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap for Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS og Vestfold og Telemark revisjon IKS på grunn av manglende uavhengighet.

De viktigste selskapene målt i eierandel er:

Selskap	Eierandel
Jobbintro AS	100%
Nord-Jarlsberg avfallsselskap IKS	62%
Brekås skole	42,17%
Vestfold interkommunale brannvesen IKS	38,7%

Andre selskap som er særlig viktige for kommunen er:

- Vestfold avfall og ressurs AS (VESAR)
- Greve biogass AS
- Vestfold Vann IKS
- Gigfib holding AS

5.2 Utøvelse av eierskap - risiko

5.2.1 Tema i eierskapskontrollen

Basert på KS anbefalinger for eierstyring og selskapsledelse er det aktuelt å undersøke ulike temaer knyttet til kommunens utøvelse av eierskap. Flere tema kan inngå i samme kontroll rettet mot flere selskap, eller utvalgte tema kan foreslås for ett selskap, eventuelt sammen med en forvaltningsrevisjon.

Eierskapsmelding – styringsdokumenter - folkevalgtopplæring (anbefaling 1-5)

Ifølge kommuneloven § 26-1 skal kommunen minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding.¹⁸ Eierskapsmeldingen skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, en oversikt over kommunens eierskap i selskaper m.m., samt kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser. KS har over tid anbefalt at kommunene etablerer retningslinjer for utøvelsen av sitt eierskap.

Styringsdialog – demokratisk medvirkning (anbefaling 6-8)

KS anbefaler at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med selskapet. Videre at det etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyre og eierorganet, og at dette forankres i eierskapsmeldingen.

Horten kommune sin eierskapsmelding ble vedtatt av kommunestyret oktober 2017. Eierskapsmeldingen inneholder blant annet rutiner for eierstyring, habilitet, etikk og antikorrupsjon. Meldingen inneholder også beskrivelser av de selskapene hvor kommunen har eierandel. Kommunen har også en rutine som beskriver nærmere beskriver hvordan dokumentasjon fra selskapene skal følges opp.

Det har ikke vært gjennomført tematisk eierskapskontroll i Horten kommune som vurderer kommunens eierskapsforvaltning på tvers av flere selskaper. Horten kommunes forvaltning av eierskapet i VIB ble imidlertid vurdert i forbindelse med selskapskontrollen av selskapet i 2019. Det ble vurdert da at Horten kommune i stor grad etterlever sine eierskapsprinsipper for dette selskapet, men ble det også gitt to anbefalinger til kommunen vedrørende forvaltningen av eierskapet i selskapet (tydeliggjøre formål og strategi for eierskapet og sørge for at viktige prinsipielle spørsmål blir behandlet politisk).

---

¹⁸ I kraft fra konstituering høsten 2019.

Styre – evaluering, valg og sammensetning og godtgjøring (anbefaling 9-17)

Det er eiers ansvar å sørge for at styrets samlede kompetanse er tilpasset selskapets virksomhet. Det er krav til styresammensetning i selskapslovene. Eierskapsmeldingen til Horten kommune setter flere krav til styrene og deres sammensetting. Det er blant annet krav til at styret settes sammen med hensyn til kompetanse, at styret skal være hensiktsmessig for selskapets drift, ha god kjønnsfordeling og at det skal unngås rolleblandinger.

Kommunen bør i forbindelse med utarbeidelse av eierskapsmelding ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv. Denne bør danne grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar. Horten kommunes eierskapsmelding vektlegger at det skal være åpenhet rundt godtgjøringen styret mottar og at den må stå i samsvar med selskapets størrelse og styrevervets karakter.

Samordning av føringer for eierskap – flere eiere

Horten kommune har eierinteresser i mange selskap sammen med andre kommuner. Det er risiko for at de forskjellige eierne gir ulike føringer for eierskapsutøvelse, målsetninger og styring av selskapene, og føringene kan til dels være motstridende.

Vi vurderer risikoen for kommunens generelle eierskapsforvaltning til å være middels.

5.3 Forvaltningsrevisjon i selskap

Kommunens eierskap kan deles i følgende kategorier:

- Sektoroppgaver/tjenesteyting til kommunen
- Finansielt begrunnet eierskap
- Andre samfunns mål

Behovet for forvaltningsrevisjon av sektoroppgaver som selskapene utfører er vurdert i kapittel 4. I dette kapitlet vurderes behovet for forvaltningsrevisjon i selskap på annet grunnlag.

5.3.1 Samfunnsansvar og etikk

I eierskapsmeldingen har Horten kommune stilt følgende krav:

- Horten kommunes etiske retningslinjer og overordnet arbeidsgiverpolitikk skal være førende i kommunens selskaper.

- Selskapene skal ha utviklet holdninger til etikk, arbeidsforhold, likestilling, forebygging av korrupsjon, sosial dumping, miljø og integrering. Disse holdningene bør integreres i selskapenes virksomhet og strategier.
- Selskapene skal ha kontroll og drive lovlig og forsvarlig i forhold til HMS, internkontroll og forsvarlig rapportering.

Vi anbefaler at det gjøres en forvaltningsrevisjon i ett eller flere selskap for å undersøke om kommunens forventinger er formidlet og implementert i selskapet/selskapene. I tillegg til føringer om etiske retningslinjer og arbeidsgiverpolitikk, kan det være aktuelt å undersøke om selskapene har tiltak for å følge regler om offentlighet, offentlige anskaffelser og offentlig støtte, har oppdaterte registreringer i offentlige registre, har rutiner og tiltak for å sikre habilitet og ivaretar særskilt samfunnsansvar gjennom avtaler og anskaffelser.

Vi vurderer at manglede ivaretagelse av etikk og samfunnsansvar kan være en vesentlig risiko. Dette kan derfor være et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon i selskap. Eksempelvis i Gigafib AS, VESAR AS og Jobbintro AS. Ut fra disse selskapenes virkeområde og betydning for kommunen og lokalsamfunnet, samt innspill vi har fått, vil vi anbefale å prioritere Gigafib for en slik undersøkelse.

5.4 Aktuelle tema for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Horten kommunes oppfølging av selskaper	Styringsdokumenter – formål og strategi for selskaper. Styringsdialog og demokratisk medvirkning - praksis	Middels	Vesentlig for å sikre tjenester og forvalte kommunens verdier.
Samfunnsansvar: ▪ Etikk og varsling ▪ Anskaffelser	Kan være aktuelt i flere selskap, f.eks. Gigafib AS, VESAR AS og Jobbintro AS	Middels	Vesentlig for kommunens omdømme og økonomi.

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS	Oppfølgingsprosjekt av forvaltningsrevisjon i selskap i 2019. ¹⁹	Middels	Selskapet leverer tjenester høy vesentlighet som kan redde liv og helse.

---

¹⁹ Se avsnitt om brannvern og feiing.

6 Oppsummering

I tabellen nedenfor har vi oppsummert de risikoområdene som vi har identifisert. Vi har oppsummert risiko og vesentlighet for flere forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller enn det som dekkes av revisjonshonoraret.

Innenfor rammen av revisjonstjenester til Horten kommune, kan vi levere ca. 8-9 rapporter om forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for fireårsperioden 2020-23. Antallet rapporter bygger på et stipulert anslag, og avhenger tema og innretning på undersøkelsene.

Enkelte områder knyttet til kommunens økonomiforvaltning blir også vurdert årlig i forbindelse med forenklet etterlevelseskontroll, jf. kommuneloven §24-9. Etterlevelseskontrollen vil kunne avdekke behov for forvaltningsrevisjon.

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Internkontroll – risikovurdering og avvikshåndtering	Kommunens arbeid med risikovurdering og oppfølging av avvik	Høy	Vesentlig for styring og kontroll med virksomheten.
Skolemiljø	Rutiner og praksis for å skire elevenes skolemiljø	Høy	Vesentlig for elever og deres familier, utgjør en stor del av befolkningen.
PPT	Får skolene den hjelpen de trenger fra PPT?	Høy	Vesentlig tjeneste for sårbar elev-gruppe. Manglende tjenester kan føre til økte utgifter senere.
Barneverntjenesten	Forebyggende arbeid. Oppfølging av barn i fosterhjem.	Høy	Vesentlig tjeneste for en veldig sårbar gruppe. Gode tjenester er viktig for tilliten til kommunen og kommunens økonomi.

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Oppfølging av sosialhjelpsmottakere	Oppfyller kommunen lovkrav om aktivitet for unge sosialhjelps-mottakere? Er det forsvarlig saksbehandling?	Høy	Vesentlig for berørte grupper. Forebygge sosialt og økonomisk utenforskap. Vesentlig for kommunens økonomi og tillit til kommunen.
Tiltak for å redusere barnefattigdom	Tiltak for fattige barnefamilier. Er planlagte tiltak gjennomført og evaluert. Tverrfaglig samarbeid.	Høy	Vesentlig for en sårbar gruppe (fattige barnefamilier). Arbeidet er vesentlig for å sikre alle gode oppvekstvilkår i kommunen.
Hjemmesykepleien/ praktisk bistand	Oppnåelse av kommunens egne kvalitetsmål i tjenesten.	Høy	Vesentlig for velferden til sårbar gruppe.
Personvern	GDPR - Generell internkontroll, evt. vinkles mot praksis innenfor et eller flere utsatte tjenestoområder	Middels	Vesentlig for at personopplysninger ikke kommer på avveie og at ansatte har nødvendig informasjon
Anskaffelser	Etterlevelse av regelverket om samfunnsansvar.	Middels	Vesentlig for tillit og omdømme
Eiendomsforvaltning	Oppfølging av forvaltningsrevisjon ra 2017	Middels	Vesentlig for å sikre verdien av kommunens bygningsmasse
Skolehelsetjenesten	Oppfølging av forvaltningsrevisjon fra 2019	Middels	Vesentlig tjeneste for mange brukere og viktig i forebyggende arbeid.

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Boligsosialt arbeid	Som tiltak mot barnefattigdom. Samarbeidet med stiftelsen. Tverrfaglig samarbeid. Brannforebyggende arbeid i kommunale boliger.	Middels	Vesentlig for en sårbar gruppe som har vansker med å komme inn i boligmarkedet.
Tildeling av tjenester - saksbehandling	Sikrer kommunen at saksbehandlingen ved tildeling av tjenester er tråd med lovverk	Middels/høy	Vesentlig for at brukere får riktige tjenester.
Brukerstyrt personlig assistent (BPA-ordningen)	Informasjon, tildeling av tjenesten og oppfølging av tjenestekvalitet, arbeidsmiljø og kontrakter.	Middels	Vesentlig for at brukere får riktige tjenester, for kvalitet og for økonomi.
Prosjektstyring	Planlegging, anskaffelse og gjennomføring av investeringsprosjekt – bygg/anlegg	Middels	Vesentlig for økonomi og kvalitet i leveransene.
Salgs-, skjenke- og serveringsbevillinger (+tobakskontroller)	Saksbehandling av bevillinger. Kontroller med alkoholsalg og tobakksalg.	Middels	Vesentlig for næringsdrivende og forebyggende arbeid. Betydning for omdømme.
Landbruks- og miljøforvaltning	Vinkling kan bestemmes i forbindelse med bestilling.	Middels	Vesentlig for samfunnsansvar, likebehandling, tillit og omdømme
Miljø/klima	Tiltak og måloppnåelse	Middels	Vesentlig for å ivareta kommunens samfunnsansvar.
Horten kommunes oppfølging av selskaper	Styringsdokumenter – formål og strategi for selskaper. Styringsdialog og demokratisk medvirkning - praksis	Middels	Vesentlig for å sikre tjenester og forvalte kommunens verdier.

Tema/selskap	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Samfunnsansvar: ▪ Etikk og varsling ▪ Anskaffelser	Kan være aktuelt i flere selskap, f.eks. Gigafib AS, VESAR AS og Jobbintro AS	Middels	Vesentlig for kommunens omdømme og økonomi.
Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS	Oppfølgingsprosjekt av forvaltningsrevisjon i selskap i 2019.	Middels	Selskapet leverer tjenester høy vesentlighet som kan redde liv og helse.
Forebyggende arbeid i kommunen	Hvordan det forebyggende arbeidet er forankret, koordinert og gjennomført.	Lav/ middels	Vesentlig for det forebyggende arbeidet i kommunen.
Næringsutvikling/ samfunnsutvikling	Hvordan har kommunen fulgt opp vedtatte planer. Er tiltakene tilstrekkelige for å oppnå målene?	Lav	Vesentlig for kommunens utvikling.

Vedlegg: Oversikt over kommunens eierskap i selskaper m.v.

Vi har hentet oversikt over kommunens eierskap fra kommunen/kommunens eierskapsmelding og fra kommunens årsregnskap for 2018. Andel og bokført verdi hentet fra oversikt fra kommunen, bokført verdi per 31.12.19. Hvor bokført verdi ikke framgår er den satt til 0 i oversikten. Selskapenes formål er i hovedsak hentet fra Eierskapsmeldingen for Horten kommune. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskap er netto beløp for 2019.

Interkommunale selskap (IKS)	Kommunens ansvarsdel	Opplysninger om selskapet	Deltakerkommuner
Nord-Jarlsberg avfallsselskap IKS	62% Bokført verdi: 1 240 000,-	<u>Formål:</u> Vedtektsfestet formål er å ivareta deler av eierkommunenenes renovasjonsbehov, herunder å anlegge, drive eller leie ut felles interkommunale mottak og avfallsbehandlingsanlegg. Selskapet skal drive informasjon, koordinering, rådgivning og tilrettelegging av forhold vedrørende avfallsbehandling i den utstrekning kommunene nærmere bestemmer. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 929 260,-	Horten Holmestrand (Re frem til 010120)

Vestfold interkommunale brannvesen IKS	38,7% Bokført verdi: 6 689 555,-	<u>Formål:</u> Vedtektsfestet formål er å ivareta deltakerkommunenenes forpliktelser etter "Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) datert 14. juni 2002, «Lov om vern mot forurensinger og om avfall» (Forurensningsloven) kap. 6 Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 24 336 272,-	Horten Holmestrand Tønsberg Færder
Vestfold Vann IKS	15,75%	<u>Formål:</u> Selskapets formål er på en kostnadseffektiv måte å levere tilstrekkelige mengder med drikkevann av offentlig godkjent kvalitet til eierkommunene på like vilkår fra egne vannverk i Farris og Eikeren. Dersom vannverkenes kapasitet er tilstrekkelig, kan selskapet selge vann til jordvanning eller selge drikkevann til kunder utenfor eierkommunenenes forsyningsområder. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 18 186 212,23,- <u>Annet:</u> Det var forvaltningsrevisjon av selskapet i 2019 for Sandefjord kommune. Forvaltningsrevisjonen knyttet seg til rapportering, økonomisk drift, IKS-loven, internkontroll og offentlige anskaffelser.	Sandefjord Horten Tønsberg Færder Holmestrand
Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og	3,97%	<u>Formål:</u> Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og	Kongsberg Buskerud fylkeskommune

Telemark IKS (IKA Kongsberg)		bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eierne samt selge kompetanse og arkivtjenester til andre. Selskapet skal kunne fungere som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommuner, og skal kunne motta privatarkiv. Selskapet skal følge Lov om arkiv og forskrifter om offentlige arkiv. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 1 762 375,- <u>Annet:</u> Det gjennomføres i 2020 en undersøkelse av offentlige anskaffelser i selskapet på bestilling fra styret.	Flå Flesberg Gol Hemsedal Hol Hole Krødsherad Modum Nes Nore og Uvdal Ringerike Ål Bamble Bø Drammen Fyresdal Hjartdal Kragerø Kviteseid Nissedal Nome Porsgrunn Sauherad

			Seljord Siljan Skien Tinn Tokke Vinje Vestfold og Telemark fylkeskommune Færder Holmestrand Horten Larvik Sandefjord Tønsberg
Vestfold krematorium IKS	25%	<u>Formål:</u> Vedtektsfestet formål er å anlegge, eie og drive et krematorium på vegne av deltakerkommunene. Selskapet skal selge tjenester til kommuner utenfor eierkommunene. Selskapet leverer tjenester knyttet til, og i samsvar med, gravferdslovens bestemmelser om kremasjon og urnegravferd. Selskapet skal finansiere sin drift gjennom innbetalinger fra tjenestekjøperne.	Sandefjord Larvik Horten Tønsberg

Vestfoldmuseene IKS	8,5%	<u>Formål:</u> Selskapets formål er å drive og videreutvikle museene i Vestfold samt være kunst-, historie-, naturhistorie og museumsfaglig kompetansesenter for hele fylket. Museet skal forvalte og samle inn kunst-, natur- og kulturhistorisk materiale og eventuelle antikvariske bygninger. Det skal drives et systematisk arbeide rundt felles bevaring, forvaltning og dokumentasjon av samlingene og legges til rette for forskning, kunnskapsutvikling og formidling av lokal, regional, nasjonal og internasjonal kunst og kulturhistorie. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 1 042 904,- <u>Annet:</u> Det var forvaltningsrevisjon av selskapet for Vestfold fylkeskommune i 2019. Tema for forvaltningsrevisjonen var offentlige anskaffelser og IKS-loven.	Sandefjord Vestfold og Telemark fylkeskommune Tønsberg Larvik Holmestrand Horten Færder Drammen
Vestfold og Telemark Revisjon IKS	4,76%	<u>Formål:</u> Selskapet skal utføre lovpålagte revisjonsoppgaver for deltakerne. Selskapet kan utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne. Selskapet kan utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper. Selskapet har ikke erverv til formål.	Skien Horten Vestfold og Telemark fylkeskommune Holmestrand Tønsberg Sandefjord Larvik Porsgrunn

			Notodden Færder Siljan Bamble Kragerø Drangedal Nome Midt-Telemark Tinn Hjartdal Seljord Kviteseid Nissedal Fyresdal Tokke Vinje
VETAKS IKS		<u>Formål:</u> Formålet med selskapet er å utøve sekretariatsfunksjon for deltakernes kontrollutvalg, slik det fremgår av kommuneloven og forskrifter om kontrollutvalg. Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.	Vestfold og Telemark fylkeskommune Bamble Drangedal Fyresdal Færder Hjartdal

			Holmestrand Horten Kragerø Kviteseid Larvik Midt-Telemark Nissedal Nome Notodden Porsgrunn Seljord Siljan Tokke Tinn Tønsberg Vinje Agder fylkeskommune Arendal Birkenes Froland Gjerstad Grimstad Kristiansand

			Lillesand Risør Tvedestrand Vegårshei Vennesla Åmli

Heleide kommunale aksjeselskap (AS)	Kommunens eierandel	Opplysninger om selskapet	Kontorkommune og andre eierkommuner
Jobbintro AS	100% Bokført verdi: 535 000,-	<u>Formål:</u> Selskapets formål er å fremskaffe, organisere/tilrettelegge arbeidsoppdrag, utvikle/arrangere kompetansefremmende tiltak, for attføring av arbeidssøkende og yrkeshemmede. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 3 283 628,80	Kontorkommune: Horten
Vestfold avfall og ressurs AS (VESAR)	12,2% Bokført verdi: 30 500,-	<u>Formål:</u> Selskapets formål er å ivareta oppgaver innen avfallshåndtering for kommunene i Vestfold. Selskapet skal ha ansvaret for behandling av matrester og restfraksjoner i forbruksavfallet samt for avfallsdeponering fra de kommuner som er aksjeeiere i selskapet, og kommunen skal overlate til selskapet ansvaret for de nevnte	Sandefjord Larvik Horten Tønsberg Holmestrand Færder

		oppgaver. Selskapet skal videre drive planleggings- og informasjonsvirksomhet, og det kan påta seg andre oppgaver innen avfallshåndtering for eierkommunene. Selskapet kan også påta seg oppgaver for andre kunder enn eierkommunene, og kjøpe tjenester tilknyttet driften fra andre, dersom dette finnes hensiktsmessig. Selskapet avgjør i hvilken grad driften skal baseres på bruk av egne anlegg, utstyr og mannskap, eller ved leie- og/eller driftsavtaler med eierkommunene eller andre. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 31 595 047,60	
Greve biogass AS	12,2% 2 804 880,-	<u>Formål:</u> Selskapets formål er å ta ansvar for behandling av det våtorganiske avfallet (matavfall og slam) til selskapets aksjeeiere ved produksjon av biogass, biogjødsel og andre beslektede produkter, samt alt det som dermed står i forbindelse. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 5 856 598,72 <u>Annet:</u> Kommunen har kjøpt aksjer for 2 473 380,- i 2019.	Bamble Færder Holmestrand Horten Larvik Porsgrunn Sandefjord Siljan Skien Tønsberg
Grenland Vestfold bestiller AS	175 aksjer Bokført verdi: 17 500,-	<u>Formål:</u> Grenland og Vestfold Bestiller AS er et forvaltnings- og bestillerselskap som ble etablert høsten 2019 for å konkurranseutsette behandlingsavtaler for matavfall og kloakkslam med høy klimanytte på vegne av eierne.	Renovasjon i Grenland IKS Vestfold avfall og ressurs AS

		<u>Annet:</u> Kommunen har kjøpt aksjer for 17 500,- i 2019.	Tønsberg renseanlegg IKS Bamble Holmestrand Horten Sandefjord Siljan

Horten bompengeselskap RV19 AS som var heleid av Horten kommune ble slettet fra Brønnøysundregisteret 06.12.19.

Selskap som kontrollutvalget ikke har innsynsrett i, jf. koml. § 24-10

Aksjeselskap med ikke-kommunale medeiere	Kommunens Eierandel	Opplysninger om selskapet	Kontorkommune og andre eiere
Filmparken AS	0,2% Bokført verdi: 32 942,-	<u>Formål:</u> Vedtektsfestet formål er å eie og drive utleie av fast eiendom herunder utleie av fast eiendom til filmproduksjon, samt hva herved står i naturlig forbindelse.	Kulturdepartementet (78%) Oslo kommune (12%) Omtrent 80 mindre aksjonere (norske kommuner og kinoer).
Gigafib holding AS	15,67%	<u>Formål:</u>	Tønsberg Horten

	Bokført verdi: 9 101 990,-	Selskapets formål er etablering og drift av nettverk for tele- og datakommunikasjon, samt alt som står i forbindelse med dette. Gigafib Holding AS har pr i dag et fibernett på omtrent 320 kilometer, hvor nærmere 250 offentlige lokasjoner er knyttet til fibernettet. Selskapet leverer tjenester til det offentlige i tillegg til bedrifter og private. Selskapets primære mål er å være eiernes foretrukne partner for leveranse av infrastruktur på fiber, samt innholds- og datakommunikasjonstjenester. Beløp tilskudd og kjøpte varer og tjenester fra selskapet: Kr 3 283 628,- Gigafib AS kommunen har kjøpt aksjer for 431 220,- i 2019.	Færder Sandefjord Holmestrand Studentsamskipnaden i Sørøst-Norge Universitetet i Sørøst-Norge.
DS Kysten AS	10 aksjer Bokført verdi: 1 000,-	<u>Formål:</u> Selskapets formål er å eie og drive D/S «Kysten». Skipet skal ha Tønsberg som hjemmehavn og ha Vestfoldkysten som sitt primære seilingsområde. Styret kan sette bort driften av skipet.	Svært mange ulike aktører, de aller fleste er private
Rehabiliteringssenteret AIR AS (Attføringssenteret i Rauland)	1 andel Bokført verdi: 1 000,-	<u>Formål:</u> Selskapets formål er drift av eit rehabiliteringssenter i spesialhelsetenesta der auka arbeidsdeltaking er det overordna målet. AiR - Klinikk si kjerneverksemd er å bidra til at personar som er utanfor, eller i fare for å falle ut av arbeidslivet på grunn av helseproblem, får betre funksjon og auka bevisstgjeringsressursar og moglegheitar, på ein måte som styrker arbeidsevna. AiR klinikk har fokus både på individet og omgjevnadane for å oppnå auka arbeidsdeltaking. AiR - Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsretta rehabilitering si kjerneverksemd er å bidra til	Mange ulike aktører, de aller fleste er private

		forsking, fagutvikling, formidling, nettverk og innovasjon innan faget arbeidsretta rehabilitering.	

På vakt for fellesskapets verdier

Rapporten er utarbeidet av
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Har du spørsmål til rapporten?

Ta kontakt med oss:

Telefon: 35 91 70 30 / 33 07 13 00

E-post: post@vtrevisjon.no

www.vtrevisjon.no